

DARBININKAS

Vol. LXIII, Nr. 51

Gruodis-December 29, 1978

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Laimingų Naujųjų Metų

AIKŠTĖ BE PAMINKLO

Lietuvos spauda dabarty ir praeity

(tęsa iš praeito nr.)

Zimanas įniršęs puldavo bet kurį tautinių jausmų pasireiškiančią literatūrą ir moksle. Jis yra atsakingas už talentingojo poeto, dramaturgo, literatūros istoriko ir publicisto Balio Sruogos ankstyvą mirtį. Prof. Sruoga buvo vokiečių kalinamas koncentracijos stovykloje. Savo atsiminimų knygoje jis siek tiek pašaipiai atsiliepė apie rusus, kalėjusius toj stovykloje. Vienas Vilniaus žurnalas sugebėjo tuoj po karo paskelbti tuos atsiminimus su tęsiniais, tačiau jie sukėlė oficialios kritikos audrą iš tokių žmonių pusės, kaip Zimanas. Sruoga priėjo išvadą, kad ateity negali būti nė kalbos net apie apribotą tautinį lietuvių gyvenimą.

Kartu su "profesorium" Juozu Žiugžda Zimanas grojo pirmuoju smuiku klastojant Lietuvos istoriją, nutylint rusų jungą Lietuvai iki 1917 ir lietuvių tautinį pasipriešinimą po 1944. Zimanas sufabrikavo ir legendą apie vokiečių pakartąją didvyriškąją lietuvių Mąrytę Melnikaitę. Iš tikrųjų tai būta partizanės beveik tokiu pat vardu. Tačiau ji buvo ne lietuvė, o rusaitė Marija Melnikova.

Zimano karjera parodo, kad net ir tokių aukštųjų partinių bonžų galia yra aprėžta tam tikromis ribomis. Jis pabandė pralįsti į Lietuvos Mokslų Akademijos tikruosius narius, tačiau per slaptą balsavimą buvo užbalotiruotas. Prieš keletą metų Zimaną perkėlė į svarbiausio respublikinio žurnalo Komunisto redakciją, kur jis toliau tebekovojo už Lietuvos rusifikaciją ir drumsčia savo priešininkam gyvenimą. Savo naujose pareigose jis grubiai užpuolė buvusį aukščiausios tarybos prezidiumo pirmininką Justą Paleckį, kuris savo atsiminimuose žemokai atvaizdavo Zimano ir jo pakalikų vaidmenį.

I ginčą tarp Zimano ir Paleckio galima žiūrėti kaip į varžybų tarp pirmojo ir antrojo šaukimo komunistų pasireiškimą. Zimanas yra bolševikas iš stalinistinės gvardijos, kuri jau veikė Lietuvoje tarp dviejų karų, o Paleckis pradžioje buvo liaudininkas, kairysis politikas, prisidėjęs prie komunistų po 1940. Galima Paleckį pavadinti prisiplakėliu, bet jis tikrai nebūvo stalinistu iš įsitikinimo ir net kartais bandė, kiek tai, žinoma, galėjo būti iš viso įmanoma, išlaikyti šiojį tokį padorumą. Zimanas į tokius žmones, kaip Paleckis, žiūrėjo vien tik kaip į perbėgėlius ir jokiū būdu negalėjo pakęsti iš jų pusės kritikos prieš tokį revoliucionierių nuo pat pirmos valandos, kaip Zimanas.

Zimano pasitraukimas iš Tiesos pagerino asmeniškų santykių "masinės informacijos priemonių citadelėj", bet nieko nepakeitė to laikraščio antilietuviškos, rusifikatoriškos tendencijos.

Dar du sovietų spaudos reiškiniai, nežinomi Vakaruose, yra verti mūsų dėmesio: būtent "otkliki" — atgarsiai ir "zaavtorstvo" — svetimautorystė.

"Atgarsiai" yra žmonių atsiliepimai į svarbius įvykius, pvz., į partijos nutarimus, pasisėkusį skrydį į erdvę, disidentų nuteisimą arba stambaus plano įvykdymą. Tokiais atvejais žurnalistas vyksta į gamyklą ar kolchozą ir klausia dirbantįjį: "Ar jums neatrodo nuostabus tas naujas penkmečio planas? Argi mūsų sovietiniai žmonės nesiseks dabar dar gražiau?" Darbo žmogus teigiamai linktelia ir kitą dieną gali pasiskaityti laikrašty, kaip jis pats džiūgauja dėl

partijos nutarimų, dėl naujų žygių kelyje į dar gražesnę ateitį.

Iš esmės visi "otkliki" yra pozityvūs, nes jie privalo liudyti, jog visa liaudis, kaip vienas žmogus, stovi už partijos vadovybės. Tačiau vis dėlto prieš porą metų vienas žurnalistas savo paskelbtu "otkliku" sukėlė šokią tokią sensaciją. Komjaunimo Tiesos bendradarbis perdavė vieno fabriko darbininko džiaugsmą pasisėkus skrydžiui į erdvę. Tas žurnalistas su anuo darbo žmogum tą sykį nesikalbėjo, tik žinojo jo pavardę iš ankstesnės progos ir manė, kad ir nesilankęs įmonėj, galis būti tikras dėl to savo "vox populi". Tik nesmagiai išėjo šiuo atveju, nes minėtas žmogelis per tą laiką pasimirė...

Kitas Vakaram mažai įprastas reiškinys sovietų spaudoje yra "svetimautorystė", "zaavtorstvo", dar kita kalba "ghostwriter-ship", atseit, rašymas už kitą asmenį. Partinėj spaudoj dažnokai "zaavtorstvo" plekiama, tačiau vis dėlto toliau tebevyksta.

Laikraščiai ir žurnalai labai net trokšta sulaukti straipsnių iš žymių žmonių — partinių sekretorių, gamyklų direktorių, darbo didvyrių ir pan. O aniem to laiko trūksta ar iš viso jo nėra, arba jie rašymo bei logiško galvojimo plotmėj mažiau yra gabūs. Bet dažniausiai neigiamai atsakyti į prašymą dėl straipsnio nepatogu, juo labiau, kad čia būtų proga gražiai nušviesti jų respubliką, miestą ar įmonę. Be to, spauda, ypač centrinė, dosniai atlygina vietiniam valdomam už bendradarbiavimą. Straipsnis Pravdoj ar Izvestijose gali atnešti 1000 rublių, arba vidutinio darbininko šešių mėnesių uždarbį. Aukštesniajam partijos pareigūnui iš esmės visai lengva savo vardu straipsnį parašydinti. Paprastai jis ir paveda tokį straipsnį pagaminti. Kartais pasidarbavęs žurnalistas negauna už tai nė kapeikos, kitais atvejais honoraru pasidalijama. Kai sovietų spaudoj išspausdinamas darbininko pasirašytas straipsnis, beveik šimtu nuosimėčių galima būtų tikram, kad ne jis pats jį parašė.

Šių dienų oficialiosios Lietuvos spaudos profesinis bei moralinis lygis yra ne per aukščiausias. Visur vyrauja iš aukščiau gaunamų paliepių vergiško vykdymo dvasia. Monotonios valdiškos informacijos vandenynė su "jaudinančiomis vadų nuotraukomis" ir su vedamaisiais, kurie dažnokai žodis į žodį nusirašyti iš perykščių komplektų arba iš maskviškių "sektinių pavyzdžių", skaitytojas pirmiausia žvalgosi kritinių gaidų, kad ir kokios silpnutės jos bebūtų.

Mėgstami yra kritiški straipsniai apie įmonių direktorius ir žemesnius valdininkus. Retai užtikinama pliekiant aukštuosius pareigūnus ir partinius vadovus, ir tuomet dažniausiai tai reiškia, kad atitinkamieji asmenys pašalinėti. Tačiau smulkesnieji dievaičiai kritikuojami gan reguliariai. Tokiais atvejais partinės viršūnės panaudoja spaudą kaip kontrolės priemonę lokaliųjų galių atžvilgiu. Straipsnis apie blogai besisukančią mašinų gamyklą arba apie negerumus butus skirstant dažnai sudaro perspektyvą visiem toj srity veikiantiems pareigūnams.

Skandalams į dienos šviesą iškelti žurnalistai gauna nurodymus iš partinių sekretorių tiesiai ar per savo vyr. redaktorius. Tačiau panašūs fejtonai, kaip juos vadina sovietinėj spaudoj, dažnai teikia apsiukriam žurnalistam galimybių šį tą laimėti ir sau.

(Bus daugiau)

Savaitės įvykiai

Pasizadėjusios įvykdyti visus Kinijos reikalavimus, t.y. nutraukti diplomatinis santykius su Taivanu, panaikinti sudarytą gynybos sutartį ir atitraukti savo kariuomenę, JAV sutiko užmegzti normalius diplomatinis santykius su Kinija, kuri savo ruožtu tik sutiko, kad JAV ir toliau apriūpintų Taivaną ginamaisiais ginklais.

Taivano prezidentas Chiang Ching-kuo dėl to aštriai protestavo, o Taivano gyventojai surengė dideles protesto demonstracijas prieš JAV. Iki šiol diplomatinis santykius su Taivanu yra nutraukusios 50 valstybių.

Santykių užmezgimas su Kinija JAV sukėlė įvairių reakcijų: demokratų dauguma tam priitaria, o respublikonų — aštriai kritikuoja. Esą prezidentas negalys be kongreso sutikimo sutarčių nutraukti, ir dėl to šio žygio konstitucinė pusė gali būti pavesta spręsti JAV teismam.

Izraelio ministerių kabinetas ir parlamentas atmetė naujus JAV siūlymus dėl taikos su Egiptu. Prez. Carter šiuo Izraelio žygiu buvo labai nepatenkintas ir kaltino Izraelį, kad jis tuos siūlymus iškreipęs.

Atrodė, kad taikos derybos tarp Egipto ir Izraelio bus ilgesniam laikui nutrauktos, bet valstybės sekretoriui Cyrus R. Vance pavyko įtikinti, kad Egiptui min. pirm. Mustafa Khalil ir Izraelio užs. reik. min. Moshe Dayan susitiktų su juo Briusely ir bandytų derybas vėl atnaujinti.

JAV vyriausybė mano, kad santykių užmezgimas su Kinija turės įtakos JAV globalinės politikos pagrindiniam pertvarkymui, nes tolimesnė politika nebus grindžiama tik dviejų pagrindinių pasaulio galybių, JAV ir Sov. S-gos, interesais bet kelių stambesnių pajėgų, į kurių tarpą įeis ir Kinija.

Aliėjų eksportuojančių valstybių konferencija nutarė palaipsniui pakelti aliėjų kainas 14,5 proc.: 5 proc. nuo sausio 1, o kitus 9,5 proc. kas 3 mėn. Toks kainų pakėlimas žymiai prisidės prie infliacijos augimo.

Stambiosios JAV žydų organizacijos kaltina prez. Carterį, kad jis nesąs nešališkas taikos derybų tarpininkas, bet palaikęs Egipto reikalavimus.

Nikaragvos prezidentas Somoza pasirašė amnestijos įstatymą ir paleido iš kalėjimų politinius kalinius. Opozicinės partijos dėl to sutiko su juo pradėti derybas dėl krašto politinės ateities.

Ženevoj posėdžiavusi 38 valstybių konferencija Indokinijos pagėgėlių reikalais nepasiekė jokių konkrečių rezultatų.

Palestinos išlaisvinimo organizacijos teroristam išsprogdinus Izraelio miestuose kelias bombas ir sužeidus kelias dešimtis žmonių, Izraelio lėktuvai puolė Libane esančias palestiniečių stovyklas Tyre uosto srity.

Kinijos vicepremjeras Teng Hsiao-ping sausio pradžioj numato atvykti į JAV pasirašyti sutarties dėl diplomatinis santykių užmezgimo.

Vietnamas paskelbė, kad buv. Pietinio Vietnamo žemės plotai, kurių viena šeima negalės apdirbti, bus valstybės nusavinėti. Taip pat bus suvalstybintos ir žemės apdirbimo mechaninės priemonės.

Irane demonstracijos ir streikai arimo, bet opozicijos partijos nesutinka tartis su šachu dėl civilinės vyriausybės sudarymo.

PROPAGANDA MOKYKLOJE

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 34

Varputėnai

1977 balandžio mėn. Šilkalnių kaime mirė Kuršėnų vidurinės mokyklos 11 klasės mokinys Petras Vozbutas. Tėvai nutarė sūnų palaidoti su bažnytinėmis apeigomis. Sujudo, sukuto mirusiojo motinos — mokytojos Vandos Vozbutienės bendradarbiai:

— Ką tu darai? Varputėnų mokyklai darai gėdą...

Pyko direktorius Juozas Darska, dar daugiau nervavosi mokslo dalies vedėja Vanda Grybauskienė. Jie kalbėjo:

— Mes už tai tau nedovanosime!

Tikrai mokytoja Vozbutienė įvairiais būdais buvo terorizuojama, gąsdinama ir, nepakeldama savo bendradarbių agresyvaus elgesio, mokyklą paliko.

Reikia pastebėti, kad panašiais atvejais nedraugiškumą pa-

rodo ne tik fanatiškai nusiteikę mokytojai, bet ir kiti, kurie bijo užsitraukti švietimo skyriaus ir partijos komiteto nemalonę.

Šaukėnai (Kelmės raj.)

Mokytoja Dana Oškelienė dėsto istoriją Šaukėnų vidurinėje mokykloje. Vienos pamokos metu mokytojai aiškinant, kad pasaulis atsirado iš materijos, tarp jos ir mokinio Lino Miliaus įvyko toks pokalbis:

— Tamsta mokytoja, jei pasaulis atsirado iš materijos, tai iš kur ta materija?

— Ne tavo reikalas.

— Tai kas gali paaiškinti?

— Sėsk, durniau!

— Jei aš durnius, tai prašau išleisti mane pas gydytoją.

— Išeik laukan!

Mokinys buvo išvytas iš klasės.

Šiauliai

1978 vasario 24 Šiaulių IX vidurinės mokyklos direktorius Snieškus IX m klasėje paklausė:

— Kodėl klasėje dar yra 10 nekomjaunuolių?

Paaikškėjo, kad dalis mokinių — Virginija Vidugirytė, Alma Šileikaitė, Gitana Tamošiūnaitė ir Dalia Judikavičiūtė — nestojančios į komjaunimą dėl savo religinių įsitikinimų. Direktorius šias mergaites išvadino pilkomis asmenybėmis ir pagrasino, jei nestosiančios į komjaunimą, tai būsiančios išmestos iš matematinės klasės.

Direktorius Snieškus, norėdamas perauklėti tikinčias mokinėse, kviečiasi sau pagalbon net pedagoginio instituto dėstytojus. Vasario 13 vienas toks "auklėtojas" bandė įtikinti Dalią Judikavičiūtę stoti į komjaunimą ir nepraktikuoti tikėjimo.

Nauja Lietuvių Katalikų Federacijos valdyba po pasiskirstymo pareigomis gruodžio 10 Detroite. Iš k. dr. Adolfas Damušis — vicepirmininkas, Mike Vale — išdo globėjas, Robert Boris — vicepirmininkas, prof. dr. Justinas Pikūnas — pirmininkas, Viktoras Velska — išdininkas, Šarūnas Liškauskas — išdo globėjas ir Jonas Urbonas — sekretorius ir informacijos vadovas. Trūksta Marijos Bajoriūnienės — sekretorės, Sauliaus Kuprio ir Romos Olšauskaitės — jaunimo direktorių. Nuotr. J. Urbono

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Vilniaus universitete tautinių atžvilgiu bene pats svarbiausias yra Filologijos fakultetas. Jis paruošia lituanistus mokslininkus, gimnazijų mokytojus. Daugumas rašytojų yra baigę šį fakultetą. Tarp vienuolikos universiteto fakultetų jis yra didžiausias ir studentų, ir dėstytojų skaičiumi. Dabartinis fakulteto dekanas yra lietuvių kalbos stilistikos mokslininkas Juozas Pikčilingis (g. 1926). Savo pasikalbėjime spaudai dekanas pateikė nemaža duomenų apie fakulteto darbą ir uždavinius. 1968 buvęs dvilypis Istorijos-Filologijos fakultetas suskilo į du savarankiškus fakultetus. Filologijos fakultetas turi tryliką katedrų (yra kelios svetimų kalbų katedros, tarp jų ir rusų kalba ir literatūra). Fakultete šiais metais studijuoja per 1200 dieninių studentų, apie 900 neakivaizdinių ar vakarinių klausytojų. Dėstytojų yra 220: tarp jų 10 profesorių su daktaro titulais, 50 docentų su mokslo kandidatų laipsniais. Dekanas didžiulį jasi, kad fakulteto dėstytojais buvo profesoriai V. Mykolaitis-Putinas, B. Sruoga, J. Balčikonis, J. Lebedys, B. Pranskus-Zalio-nis. Iki universiteto 400 metų sukakties minėjimo bus įrengtos K. Būgos, B. Pranskaus-Zalio-nio vardinės auditorijos. Nuo

1945 iki 1977 fakultetas yra išleidęs 3852 specialistus, baigusius dieninį skyrių, 252 — baigusius vakarinį skyrių ir 880 — baigusių neakivaizdinius kursus. Per tą laiką parašyta 120 monografijų, išleista 240 straipsnių rinkinių, parašyta per 200 vadovėlių, periodikoje paskelbta apie 5000 mokslinių straipsnių. Fakultete skaitomi literatūros kritikos, etikos ir estetikos kursai. Bet čia skaitomi ir aiškų partinį kryptingumą turį kursai, kaip gretinamoji rusų ir lietuvių kalbų gramatika, lietuvių-rusų literatūriniai ryšiai, marksistinė literatūros kritikos metodologija, šiuolaikinė sovietinė poezija. Taigi šalia tikrojo mokslo yra ir indoktrinacinių kursų.

Neseniai Vilniuje išleista istoriko Vytauto Merkio knyga "Negalioji lietuvių spauda kapitalizmo laikotarpiu (ligi 1904 m.)". Autorius teisingai pripažįsta lietuvių liaudies raštingumą spaudos draudimo laikotarpiu, tik nemini tų švietėjų, kurie išmoko liaudį skaityti. Knygoje pripažįstama, kad caras lietuviams uždraudė lotynišką alfabetą, norėdamas juos surusinti. Kovoje su spaudos draudimu ryškus yra knygnešių vaidmuo. Pabrėžiama, kad tik trečdalis knygnešių vertėsi žemės ūkiu, o kiti du

trečdaliai būvę beturčiai darbininkai. Rašoma, kad spaudos draudime pirmąją spragą išlaužė Rusijos mokslų akademija, gavusi leidimą mokslinius veikalus spausdinti lotyniškais raidėmis. Bet užmirštami patys lietuviai kovotojai dėl spaudos laisvės: Maironis, P. Vileišis, P. Višinskis, A. Macijauskas ir kiti. V. Merkiui buvo prieinami archyviniai šaltiniai, bet veikalus parašytas pagal marksistinę metodologiją, faktus nuspalvinas okupantams palankia spalva.

— Buvusio Vilniaus veikėjo Tado Vrublevskio 120 metų gimimo sukaktis paminėta L. M. Akademijos bibliotekoje suruošta paroda, kurioje buvo išstatyti sukaktuvininko asmeniniai dokumentai, šeimos nuotraukos. Kažkodėl į parodą įkištas ir Juodosios jūros karinio laivyno sukilimas prieš carą.

— Dailininko Augustino Savicko tapybos ir akvarelės darbai neseniai buvo rodomi Poznanėje, Čenstakavoje, Krinice ir Varšuvoje surengtose parodose. Išstatyta per 60 darbų.

— Gruodžio pradžioje Alytuje buvo surengta Vilniaus universiteto diena. Į minėjimą buvo nuvykę rektorius J. Kubilius ir keli profesoriai. Kalbose buvo pabrėžiami sovietinės valdžios nuopelnai universitetui.

(nukelta į 2 psl.)

Savaitės įvykiai

Belgijos parlamento rinkimai beveik nepakeitė dabartinės parlamento sudėties. Dėl to ministerio pirm. Paul Vanden Boeynants vyriausybė atsistatydino.

Indijos parlamentas nutarė pašalinti iš parlamento buv. min. pirm. Indira Gandhi ir ją įkaltinti iki parlamento sesijos pabaigos už tai, kad ji 1975 klidė valdžios atstovam eiti pareigas. Dėl to Indijoje įvyko didelių demonstracijų ir daug areštų.

Palestinos išlaisvinimo organizacija paskelbė, kad ji sutiktų sustabdyti prieš Izraelį nukreiptus teroristinius veiksmus ir pripažinti de facto Izraelio valstybę, jei Izraelis sutiktų jo okupuotam vakariniam Jordano krante ir Gazos ruože įsteigti palestiniečių valstybę.

Italijos komunistų partija pradėjo reikalauti sudaryti tautinės vienybės vyriausybę, į kurią įeityt ir komunistai.

Derybom su Sov. S-ga dėl strateginių ginklų apribojimo sutarties sėkmingai vykstant, numatoma, kad Sov. S-gos prezidentas Brežnevas sausio vidury atvyks į JAV.

Kinija nepažadėjo nenaudoti jėgos Taivanui prie Kinijos prijungti, bet ji, neturėdama pakankamo karo laivyno, šiuo metu būtų ir nepajėgi tai įvykdyti.

Zambija, siekdama apsiginti nuo Rodezijos ir P. Afrikos puolimų, žada pirkti ginklų iš Sov. S-gos.

Izraelio kariniai organai nusavino arabų žemių kariuomenės reikalą apie Betliejų ir kitus miestus. Dėl to arabai surengė demonstracijų.

Pietvakarių Iraną ištiko smarkus žemės drebėjimas, sunaikinęs kelis kaimus ir užmušęs 12 žmonių.

Gvajanoj veikusios Peoples Temple sektos vadai testamentu buvo pavėdę daugiau kaip 7 mil. dol. Sov. S-gos komunistų partijai.

Kinijos užsienio prekybos ministeris Li Chiang pareiškė, kad Kinija stengsis sudaryti su JAV ilgalaikę prekybos sutartį. Užsienio imonėm bus leista steigti savo skyrius Kinijoje ar investuoti į Kinijos imones.

Jaunas japonas norėjo peiliu nužudyti Japonijos ministerį pirm. Masayashi Ohira, bet policijos buvo sulaukymas.

Sov. S-gos prez. Brežnevas pareiškė prez. Carteriui, kad diplomatinį santykių užmezgimas su Kinija yra Sov. S-gai priimtinas.

Šveicarija pažadėjo įkurdinti 250 Indokinijos pabėgėlių iš Malaizijos.

Buvęs Koelno arkivyskupas kardinolas Joseph Frings, aštriai pasisakęs prieš nacizmą ir komunizmą, mirė nuo širdies ligos, sulaukęs 91 m.

JAV valstybės išdo aukso perdirbimo imonė New Yorke buvo rastas aukso trūkumas, siekiant per 1 milijoną dolerių.

Balfo XIX seime pranešimą daro Balfo centro valdybos pirmininkė Marija Rudienė. Seimas įvyko spalio 28 Chicagoje, Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje. Prie prezidento stalo sėdi iš k. kun. Antanas Zakarauskas, kun. Leonas Zaremba, Vytautas Jokūbaitis, Albinas Dzirvonas, Janė Gerdvilienė. Nuotr. V. Noreikos

ŽMOGAUS TEISIŲ DIENA

Bridgeport, Conn.

Šio miesto gražioje žydų bendruomenės patalpose gruodžio 10 buvo minima Žmogaus Teisių diena. Rezistentų ir pavergtų tautų veiklą parėmė Bridgeporto Lietuvos vyčių 141 kuopa, Lietuvių Bendruomenė, Ukrainiečių Bendruomenė ir Žydų Centras. Daugiau kaip 200 žmonių atėjo pasiklausyti dr. Martin Abend, New Jersey kolegijos geopolitinių mokslų profesoriaus, kalbos.

Prieš programą mūsų vyčių atstovės Teresė Trainienė ir Gintarė Ivaškienė vaišino sve-

čius rugine duona ir vandeniu, tuo primindamos sunkias kalinamų rezistentų dienas.

Dr. Martin Abend savo kalboj, be kitų dalykų, paminėjo, kad Amerikos prezidentas Ford, pasirašydamas Helsinkio sutartį, paniekino Baltijos valstybių suverenumą. Dabartinis prezidentas Carter negali žmogaus teisių pilnai realizuoti pasauly dėl to, kad rusai jį sulaiko. Rusų šokėjai ir dainininkai atvyksta į Ameriką, mūsų artistai nuvyksta į Rusiją. Bet Amerika dar prideda rusam išstobulintas kompiuterių sistemas, kviečius ir pramonės dirbinius. Viskas

VORKUTOS STREIKO DVIDEŠIMTPENKMETIS

1953 liepos mėnesį penkiuose Vorkutos lageriuose kilo masinis politinių kalinių streikas — pirmasis politinis streikas Sovietų Sąjungoj. Streiko iniciatoriai išdalino tūkstančius lapelių, kuriuose tarp kitko buvo rašoma: "Kaliniai, jūs neturite ko prarasti, išskyrus savo grandines!"

Minėdamas 25-ąsias streiko metines, prancūzų žurnalas *Catcombres* (1978.VII/VIII) išspausdino streiko dalyvių memorandumą Sovietų Sąjungos komunistų partijai ir vyriausybei. Kaip baltų atstovas, memorandumą pasirašė Henrikas Jaškūnas (g. 1927) ir dabar tebe-

IŠ PAVERGTO LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

(atkelta iš 1 psl.)

— Gruodžio pradžioje Erfurto teatras iš Rytų Vokietijos atvežė į Vilnių tris dramos veikalus: Lope de Vegas komediją, G. Lessingo "Mina von Barnhelm" ir vengrų dramaturgo pjesę, pajaukiančią amerikiečių moderninę muziką.

— Lapkričio pabaigoje Kauno žemės ūkio statybos projektavimo instituto šokių ansamblis *Rasa* buvo pasiųstas į S. Korėją. Surengė du koncertus, kuriuos publika sutikusi labai šiltai. *Rasa* jau yra koncertavusi Anglijoje, Olandijoje, Belgijoje, Vengrijoje, Jugoslavijoje, Graikijoje, Italijoje, Prancūzijoje ir Rytų Vokietijoje.

— Lietuvos akademinio operos ir baletų teatro režisierius Eligijus Domarkas buvo pasiųs-

tas stažuotis į Rytų Berlyno Komiškąją operą, pas pagarsėjusį režisierių Joachimą Herzą.

— Lenkijos mokslų akademijos istorijos institutas išsiriūpino leidimą išspausdinti Maskvos archyvuose laikomos "Lietuvos metrikos" dokumentus. "Lietuvos metrika" yra senosios Lietuvos kunigaikštijos valstybinis archyvas, po valstybės padalinimo rusų išvežtas ir negrąžintas nepriklausomai Lietuvai, nors taikos sutartyje grąžinimas ir buvo įrašytas. Kartu su lenkų mokslininkais dirbs ir lietuvių istorikai.

— Susirūpinta Vilniaus katedroje (Paveikslų galerijoje) ir buvusioje Bonifratų bažnytelėje (Mažosioje baroko salėje) esančių paveikslų saugumu. Abiejose buvusiose bažnyčiose dažnai vyksta vargonų koncertai, nuo kurių virpa paveikslai. Siūloma

Venclova Paryžiaus rusų laikraštį

Paryžių leidžiamas rusų savaitraštis *Russkaja Mysl* (Rusiškoji Mintis) išspausdino ilgą pasikalbėjimą su Lietuvos Helsinkio grupės nariu poetu Tomu Venclova.

Supažindinęs savaitraščio skaitytojus su savo išvykimo iš Lietuvos į Vakarus aplinkybėmis, prie kurių daug prisidėjo intervencijos tokių žymių rašytojų, kaip Josifo Brodskio, Česlovo Milašiaus ir Arturo Milerio, Tomas Venclova pasikal-

bėjime plačiau papasakojo apie tautinę ir kultūrinę lietuvių tautos rezistenciją dabartinėse sunkiose svetimos priespaudos sąlygose. Religiniai ir tautiniai sąjūdžiai Lietuvoj, anot jo, siekia to paties tikslo — apsaugoti pagrindines žmogaus teises ir tautos teisę gyventi laisvu nepriklausomu gyvenimu. Jis taip pat supažindino rusų savaitraščio skaitytojus su Lietuvoj įšeinančia pagrindine spauda, plačiau paminėdamas Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką.

daroma pelno tikslu, neatsižvelgiant į principus ir moralines taisykles. Komunistai rusai matoja viską karo galybėmis ir atominėmis bombomis, o amerikiečiai nenori kito karo.

Prelegentas buvo paklaustas, kaip galima užtikrinti žmogaus teisių realizavimą. Atsakydamas jis pakartojo Solženicyno žodžius: "Nereiškia, kad rusai, vieną ar antrą disidentą paleidę, duos visiem galimybę išvažiuoti". Tad mes turim prieštarauti. Turim rašyti Amerikos senatoriam apie savo nepasitenkinimą dėl žmogaus teisių nepaisymo, parašyti disidentam asmeninius laiškus. Turim sakyti: "Negalim ginklais jūsų išlaisvinti, bet mūsų širdys su jumis! Neužmiršim jūsų!"

Pranas Prancuskas

vargstantis Gulago salyne.

Šią vasarą memorandumą kopiją prezidentui Carteriui pasiuntė buvęs streiko komiteto narys Johann Urwich. Savo laiške prezidentui jis rašo: "Mes esam tvirtai įsitikinę, kad visi politiniai sluoksniai, kovojantieji už žmogaus teisių įgyvendinimą pasauly, turi būti supažindinti su esminėmis tiesomis, išreikštomis šiame dokumente, nelegaliai perkopusiaime SSSR sieną." (Elta)

paveikslus iš buvusių bažnyčių iškelti. Pavyzdžiu rodoma Rygos katedra, kurioje vyksta koncertai, bet paveikslų ten nesą.

— Julius Būtenas savo naujau-sioje atsiminimų knygoje "Žmonės, kuriuos pažinojau" rašo apie 16 jo arčiau pažintų žmonių, daugiausia komunistų ar jiems artimų savo pasaulėžiūra. Labai šiltai autorius kalba apie *Petrą Cvirką*, apie *Antaną Venclovą*, *Vincą Žilionį*. Visi jų gyvenimo vingiai ir klaidos yra patiesinami, jų nuopelnai komunizmui pabrėžiami. Tragiška gaida aptariami *Vytautas Montvila*, *Leonas Skabeika*. Smilkalų tenka *Jonui Šimkui*, *Teofilui Tilvyčiui*, *Rojui Mizarai*. Su užuojauta knygoje kalbama apie du mokytojus, atkakliai mokiniui skiepijusius marksistines idėjas, gyvenusius Sovietų Sąjungos gyvenimą dar nepriklausomos Lietuvos mokyklose — *Kazį Klimavičių* ir *Kazį Sideravičių*. J. Būtenas teigiamai vertina dviejų dailininkų talką komunistams, knisantis po nepriklausomybės pamatais, — *Broniaus Žekonio* ir karikatūristo *Stepo Žuko*. Iš nuošaliau stovėjusių gana objektyviai ir šiltai apibūdinamas teatro ir filmo pionierius *Juozas Vaičkus*, bet *V. Krėvė* ir *A. Vienuolis* padaryti beveik komunistais. Rašoma, kad V. Krėvė nepriklausomybės laikais rėmęs kairiuosius veikėjus, buvęs palankus "tarybinės" valdžios ir santvarkos sukūrimui ir į Vakarus pasitraukęs tik dėl to, kad vokiečių okupacijos laikais buvęs priverstas padaryti antitarybinių pareiškimų. O A. Vienuolis nuoširdžiai džiaugęsis, kad tarybinė santvarka jam sudaranti palankias sąlygas kūrybai, atpalaiduojanti nuo darbo vaistinėje (vaistinė iš A. Vienuolio buvo atimta, sūnus išstremtas į Sibirą. Tai labai gera nuotaika kūrybai?!). Atsiminimai parašyti marksistiniu metodu: idealiu, kas derinasi su okupantų ideologija ir politika, klaidinga, kas nesiderina. Parašyti sklandžiai, bet dažnai pasigendame objektyvaus faktų vertinimo. Nesmagiai nuteikia ir komunistinės publicistikos žodynas: buržuazinė Lietuva, fašistinė Lietuvos valdžia, fašistai, klerikalai, tamsybininkai, pažangieji, reakcininkai, buržuaziniai nacionalistai, baltaraiščiai banditai, antifašistinis nusistatymas. Rusų okupacija vadinama išvadavimu ir t.t. Knygoje surinkta įdomių faktų, bet skaitytojas turi būti labai atsargus, kad nebūtų neteisingai nuteiktas.

Pr. N.

DOVANA — IRENOS VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageldaujamų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Darbo valandos: trečiad. ir penktad. nuo 12 iki 6 val. Šeštad. nuo 10 val. iki 4 val. Kitomis dienomis — susitarus. Tel. 296-5250. Namų tel. 268-1594. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų vakarais (516) 757-4296. Antrad. 2-8 val. vak., šeštad. 9:30-12:30 val. Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. (212) 441-2811.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Elizabeth office: 216 Palmer St. (Bet. 2nd and 3rd Aves), telef. 353-2999. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsina mos koplyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laidotuvių direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermininės bet kurio miesto daly.

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

SPARTA—Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos—pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

Lietuviška REAL ESTATE įstaiga St. Petersburg, Florida) ANGELĖ E. KARNIENĖ Broker-Realtor 3701 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, Fla. 33706 Telef. (813) 360-2448, vakare (813) 345-2738 Rezidencijos-Moteliai-Skiypai Apartamentai-Kondominiumai Nuomavimas — Notary Public

NAUJAUSIUS 1979 METŲ JAV GAMYBOS AUTOMOBILIUS galima įsigyti gamintojo kaina. Tai galimybė sutaupyti iki 750 dol. ir daugiau. Dėl informacijos skambinti: L. Juozapavičius, 424-2109, arba rašyti: 60-54 70th St., Maspeth, N.Y. 11378.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 7 v.v. 97.9 FM bangomis. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 v.v. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountaintside, N.J. 07092. Tel. 201 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y. 11207 Business Office (212) 827-1351

Publication No. 148360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$13.00. Single Copy 25 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ZINIAS • Prenumerata metams \$13.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nužiūra • Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

1978 metus apžvelgiant

Palydime 1978 metus, perskleisdami laikraščių kompleksus, apžvelgdami datas, skaičius, žmones, įvykius. Ar tie metai atnešė pasauliui daugiau taikos, ramybės? Kas nutiko lietuviškame gyvenime, ar pajėgėme išlaikyti savo organizacijas ir kūrybingą veiklą nuotaiką? Tai vis klausimai, kurie kyla apžvelgiant praėjusius metus.

-o-

Visame pasaulyje buvo jaučiamas nervinė įtampa. Daug kur sproginėjo bombos, padeginėjo įstaigas, pagrobė žmones. Radikalieji komunistai pagrobė net buvusį Italijos premjerą Morą ir jį nužudė.

Neramu buvo beveik visuose žemės kontinentuose. Azijoje Vietnamas su ginklu nori palaužti Kambodiją, neramu Irane, — demonstrantai vaikomi su kulkosvaizdžiais.

Tiek kalbėta apie taiką Izraelio su Egiptu, net taikos premijos paskirtos abiejų valstybių vadams, o taika nepasirašyta. Libane prie pirmos progos pokši šūviai.

O kas dedasi Afrikoje? Kiek ten ginčų, užpuldinėjimų, šaudymų. Rodezija prieš jos valią stumiama į komunistų glėbį.

Ir Pietų Amerikoje siautė sukilimai, revoliucijos. Šiaurės Amerikoje Jungtinės Amerikos Valstybės staigiu posūkiu užmezgė ryšius su komunistine Kinija ir nutraukia ryšius su savo sąjungininku Taivanu. Jungtinės Amerikos Valstybės sulaužė savo principingumą ir taip pakenkė savo prestižui.

Vatikanas neteko dviejų popiežių — Paulius VI mirė rugpjūčio 6, o Jonas Paulius I — rugsėjo 28. Katalikų Bažnyčia sulaužė šimtmetines tradicijas ir popiežiumi spalio 16 išrinko lenką Joną Paulių II.

Lietuvių sukaktviniai metai

Lietuviam šie metai buvo sukaktviniai. 60 metų sukaktis nuo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo. Sukaktis paminėta visur, paminėta ir Kongrese bei Senate. Lietuvos reikalu parašyta daugiau laiškų, į akciją labiau įsijungė jaunimas.

Lietuviška skautija minėjo savo 60 metų sukaktį. Viena minėjimo dalis vyko Australijoje. Iš Amerikos buvo nuvykęs gražus skautų būrys. Čia Amerikoje rugpjūčio mėnesį surengta didžiulė jubiliejinė stovykla, kurioje stovyklavo apie 1000 skautų. Iškilmingais laužais, paradais paminėta 60 metų sukaktis.

Nekaltai Pradėtosios Marijos seserys irgi minėjo savo vienuolijos 60 metų sukaktį, minėjo spalio 15 specialiomis iškilmėmis Putname. Ta proga išleido ir leidinuką.

Minėta ir kitos įvairios sukaktys, Angelų Karalienės parapija Brooklyne paminėjo 90 metų sukaktį.

Rezistencija krašte

Pavergtame krašte rezistencijos dvasia nesušilpnėjo, nors okupantai ir spaudė visokiais būdais. Pradedant šiais metais, buvo ką tik gauta Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos 29 numeris, o dabar baigiamame spausdinti 34 numerį. Taigi per metus pasirodė 5 numeriai. Tai didelio ryžto, drąsos ir pasiaukojimo darbas. Kronika laisvame pasaulyje vėl sklido įvairiomis kalbomis, informuodama apie pavergtą kraštą.

Lietuvoje nuteistas rezistentas Balys Gajauskas (IV.14) ir Viktoras Petkus (VII.10). Jų teismai buvo prisiminti viso laisvojo pasaulio spaudoje. Ir kalinės — tremtinės Nijolės Sadūnaitės likimas davė progos nekartą prisiminti Lietuvą ir nuteistuosius.

(nukelta į 4 psl.)

1978 lapkričio 18 ir 19 Washingtono įvyko JAV Lietuvių Bendruomenės VIII-osios tarybos trečioji sesija. Suvažiavimas vyko Shoreham Americana viešbuty.

Lietuvių Bendruomenė yra gyva ir turi savo džiaugsmų bei rūpesčių. Ji yra didelė, stipri ir kasdien auganti.

Atidarymas

Suvažiavimas pradėtas lapkričio 18, šeštadienį, 9:40 val. ryto Lietuvos himnu. Suvažiavimui beveik ištiesai pirmininkavo JAV LB tarybos prezidento pirm. Raimundas Kudukis. Invokaciją sukalbėjo kun. Gediminas Kijauskas, SJ. Po to sveikino Lietuvos atstovas dr. S.A. Bačkis iš Washingtono, D.C. Jis džiaugėsi Lietuvių Bendruomenės atliktais darbais ir pastangomis tiek lietuvių išlaikant, tiek tradicijas puoselėjant, tiek dirbant Lietuvos laisvės baruose, tiek stengiantis pagelbėti Lietuvos politiniam kaliniam ir okupacijoj esantiems tautiečiams. Baigdamas linkėjo "savo veiklon įtraukti visus lietuvių sluoksnius, ypač jaunimą, akademinį darbą dirbančius, visų profesijų ir pasaulimų žmones". Po jo trumpos kalbos sveikinimo žodžius tarė, sakyčiau, šio suvažiavimo šeiminkai — JAV LB apylinkės valdybos pirm. dr. S. Naujokaitis ir apygardos pirm. dr. J. Genys.

Suvažiavimo pirm. Raimundas Kudukis pristatė šio suvažiavimo garbingus svečius — Lietuvos žmogaus teisių kom.

BENDRUOMENĖS SUVAŽIAVIMAS PERSPEKTYVOJE

VYTAUTAS KUTKUS

pirm. dr. Krivicką, Lituanistikos Instituto atstovą istoriką V. Trumpą, plk. K. Škirpą ir kitus.

Kun. Gediminas Kijauskas, SJ, perdavė suvažiavimui Pasaulio Lietuvių Bendruomenės garbės pirm. Stasio Barzduko linkėjimus. Pats S.B. tuo metu buvo ligoninėje, kur pamažu sveiko.

Kanados Lietuvių Bendruomenės tarybos ir krašto valdybos vardu trumpą drūtą sveikinimo žodį tarė krašto valdybos pirm. Jonas Simanavičius.

Altos atstovas Washingtono dr. J. Genys perdavė Altos vicepirmininko ir visuomeninių reikalų komisijos pirm. dr. Leono Kriaučeliūno sveikinimą.

Raštu ar telegramomis suvažiavimą sveikino Vliko pirm. dr. Kęstutis Valiūnas, National Center for Urban Ethnic Affairs prezidentas John Kronkowski, Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos pirm. Vytautas Izbickas ir Brighton Park apylinkės pirm. Juozas Šlajus.

PLB pirmininko pranešimas

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirm. Vytautas Kamanas pranešė, kad jo valdyba perėmė pareigas iš senosios valdybos rugpjūčio 6, taigi tik prieš keturis su puse mėnesio.

Šiuo metu pagrindinis visų laisvojo pasaulio lietuvių tikslas yra padėti lietuvių tautai atgauti laisvę ir valstybinę Lietuvos nepriklausomybę, palaikant išsivysčiusių lietuvių tarpe tautinę sąmonę ir gyvybę.

Vykdydama Lietuvos laisvės kovos akciją, PLB valdyba mezga ar palaiko informacinius ryšius su Lietuvos Diplomatine Tarnyba. Rugsėjo 30 Clevelande susitiko su Vliko valdyba, kur sutarė kairiuosius darbus dirbti bendrai, o kai kuriuos — paskirai, palaikant artimus informacinius ryšius ir dažnai pasitariant. Sutarta vykdyti White Plains konferencijos nutarimus.

Lietuvos laisvinimo kovos akcijos reikalais PLB valdyba dažnai pasitaria su JAV LB krašto valdybos pirm. Algimantu Gečiu, visuomeninių reikalų tarybos pirm. Aušra Zerr ir kitais.

Lietuvių-žydų santykių reikalu PLB valdyba jau turi šiek tiek medžiagos, kurią peržiūrės Saulius Kuprys, Saulius Girnius ir dr. Tomas Remeikis. Taip pat renkama informacinė medžiaga Viktoro Petkaus ir kitų kalinių reikalui.

Trys PLB valdybos nariai dalyvavo paskutiniame Altos metiniame suvažiavime. Jie yra nusi-vylę Altos vadovybės kai kurių narių netaktiška laikysena PLB ir JAV LB atžvilgiu.

Labai artimus ryšius PLB valdyba palaiko su jaunimu. Jos sudėty yra PLB Jaunimo Sąjungos pirmininkė Gabija Juozapavičiūtė. Spalio 7 ir 8 Dainavoj PLB valdyba tarėsi su jaunimo atstovais. PLB sudarė pasaulio lietuvių jaunimo kongreso finansų telkimo komitetą, kuriam pirmininkauja PLB vicepirm. dr. Algis Paulius, o išdininku yra Mečys Šilkaitis.

Su sportininkais PLB valdyba tarėsi Chicagoj rugsėjo 24. Pasitarime sportininkam vadovavo ŠALFASS pirm. Berneckas. PLB valdyba rėmė, remia ir remia lietuvių sportininkų judėjimą.

Per trumpą šios PLB valdybos kadenciją valdyba užmezgė ar mezga tamprus santykius su Diplomatine Tarnyba, 4 PLB valdybos nariai dalyvavo skautų tautinėje stovykloje, pas neolituanus, pasveikino abu popiežius, dalyvavo Altos ir Balfo suvažiavimuose, Ateitininkų Federacijos tarybos pasitarime, Kanados LB tarybos sesijoje bei pasveikino eilę organizacijų jų švenčių proga.

Švietimo reikaluose PLB valdyba daugiausia rūpinosi Pietų Amerika. Ateinantį pavasarį vėl planuoja ten siųsti dr. Tamulionytę ar prof. Klimą. Urugvajaus lietuvių švietimo reikalams paskyrė 3,000 dol. ir nupirko rašomąją mašinėlę. Baigia ruošti ir netrukus išleis lietuvių kalbos vadovėlį kalbantiems ispaniškai. Vykdo vicepirm. Vaclovas Kleiza netrukus aplankys Vasario 16 gimnaziją Vokietijoje, o kun. Antanas Saulaitis, SJ, kitais metais vyks į Australiją.

Nors PLB valdyba dar neturi kultūros vadovo, bet kultūrinę srity jau tarėsi su Lituanistikos Instituto pirm. dr. Jurgiu Gimbutu dėl Vilniaus universiteto 400 metų minėjimo, pradeda tartis dėl pasaulio lietuvių kultūros kongreso ir tarėsi su JAV LB kultūros tarybos pirmininku Aleksandru Radžium apie PLB seimo nutarimus kultūriniais klausimais.

PLB valdyba, nors ir pavėluotai dėl techninių kliūčių, išleido seiminį Pasaulio Lietuvių rugsėjo-spalio numerį, kurį redagavo Antanas Juodvalkis.

Jaunimo Centre Chicagoj yra įsteigta PLB valdybos raštinė, kuria taip pat naudojasi JAV LB ir Vidurio Vakarų apygarda.

(Bus daugiau)

Vėliavų paradas Laisvės Žiburio radijo koncerte lapkričio 18 Kultūros Židinyje. Programą atliko Baltimorės ansamblis Kalvelis. Nešamos Lietuvos miestų vėliavos. Nuotr. Antaninos Reivytytėnės

TIK ASILAS IŠ KELIONĖS ARKLIU NEGRĮŽTA

Kelionės išpūdziai

ANTANAS RUBŠYS
MANHATTAN COLLEGE

12

Daug judėjimo, bėgiojimo, lankstymosi. Ilgas stalas apkrautas, atrodo, saldumynais ir vaisiais. Laikas nuo laiko priėmimas lyg sustoja pailsėti. Prasideda šokiai. Nustebau, kad šoka tik viena mergina (belly dancer). Kiti arba stovi, arba sėdi, šį tą kramtydami arba gerdami. Muzika arabiška, — dvelkia mįslinga dykumos nuotaika.

Išeinu gatvėn. Jau šiek tiek po vidurnakčio. Nors ir atvėsus, bet vis vien dar tvanku. Ant šaligatvių, rankas ant krūtinės sunėrę ir nugara atsirėmę į sienas, miega egiptiečiai. Vargo mieste labai daug. Ir naktis jo nepajėgia paslėpti. Egiptiečiai aiškina, kad tai karo su Izraeliu, gyven-tojų pertekliaus, nedarbo padariniai. Vietos maža, o gyventojų daug. Taikos egiptiečiai laukia, kaip gervė giedros. Mat, visi tikisi, kad Anwar Sadat turės teisę į Dėdės Samo pinigė.

Taksistai vienas po kito siūlosi patarnauti, pavažinėdami po miestą nakties metu. Tačiau Kaire pėsčiomis greičiau nueisi,

negu važiuotas. Be to, pėsčiomis naktį daugiau gali matyti. Būdinga, kad galima jaustis saugiam.

Į Egipto senovę

Mane masina vietos su dažnai girdėtais vardais: Heliopolis, Memphis, Gizeh.

Heliopolis — pirmoji Egipto sostinė. Dabar tik šiaurinio Kairo priemiesčio daliukė, rytiniame Nilo šone. Vardas yra graikiškas. Patys egiptiečiai jį vadina Pi-Ra, arba Saulės miestu. Tik vienišas 20 metrų aukščio obeliskas belidija, kad čia gyventą faraonų (kiti Heliopolio obeliskai puošia New Yorką ir Londoną!). Iš knygų sužinau, kad anas Manethos, kunigas istorikas, čia rašė savo krašto istoriją, o Platonas, graikų filosofas, čia kadaise buvo turistu...

Vos už ketvirčio kilometrų nuo senojo Heliopolio likučių yra kita Kairo dalis, kurios vardas yra Mataria. Vietos koptai didžiujasi legendine šventove, vardu *Šventoji Šeima tremtyje*. Evangelijos rašo, kad, Erodiui

Didžiajam ėmus ieškoti Jėzaus mirčiai, Juozapas "pasidėmė kūdikį ir motiną ir pasitraukė į Egiptą" (Mt 2, 13-15). Koptai sako, kad čia Šventoji Šeima gyveno iki Erodo mirties. Aptvare, šalia šventovės, yra šaltinis su apdžiūvusiu sikamoru ir pusgyve palme. Pagal legendą, čia Marija mėgdavo pasidėti su Kūdikiu, laukdama meto grįžti į Nazaretą. Ir dabar šis aptvaras vadinamas *Marijos medžiu*.

Nuo Kairo į Memphis yra apie 30 km į pietus. Galima keliauti traukiniu, važiuoti automobiliu arba joti per dykumą arkliu. Visi trys keliai subėga į Sakkarą. Patogiausia keliauti yra automobiliu, bet įdomiausia raitam. Traukiniu pigiausia. Be to, traukiniu važiuodamas, ir be arklio neapsieisi.

Su saule, kuri šmaikščiai kyla kažkur anapus Sueso ir Sinajaus, traukinys pajuda iš centrinės stoties prie Rameses II aikštės. Aikštėj dar pilna miegančių. Ir Rameses II statula ryto metu atrodė mieguistesnė negu dienos metu. Traukiny vietos keleiviams trūksta. Jų pilna ir tarp vagonų, ir ant vagonų stogų. Visi bando bent kojom rasti vietos, su rankomis į ką nors įsikabinti, kad nenukristų arba nepamestų mantos. Vieni kitiem padeda, — paslaugūs ir atlaidūs. Vyrų sijonai, galabiyeh vadinami, išsiūpučia lyg būrės, traukiniui ėmus judėti per tiltą į vakarinį Nilo šoną.

Dar neprivažiavus Gizeh piramidžių, matau pievas ir laukus, kur Napoleonas I 1798 liepos 21 garsiajame Piramidžių mūšy sumušė mameliukų sultoną. Traukiny čiaudi ir pūškuoja tarp upės ir dykumos pietų link. Dešinėje Gizeh stotelė. Netoliese ir mum labiausiai pažįstamos trys piramidės: Cheops, Khefren, Mykerinos. Stovi lyg amžini sargybiniai Saharos pakrasty. Į jas planuoju grįžti popiet. Mat, dienos kelionę svarbu pradėti su tolimiausia vieta.

Nustembu, kad visas padykumis sėte nusėtas piramidėmis ir šventovėmis. Sakoma, kad bent 80 piramidžių dar ir nūdien galima atpažinti.

Geležinkelio bėgiai nutolsta nuo Nilo. Siaurutis žalias kaspi-

nas ir vakarus dar labiau išryškina ir taip jau akysna krintančių dykumą. Išlipu El-Badrachein stotelėj. Memphis, senosios karalystės ilgaamžė sostinė, iš čia pasiekiamas arba raitom, arba pėsčiom. Mano laimė, kad stotelėje lūkurioja taksis. Estų pora iš Illinois valstijos irgi ieško eiklesnės priemonės keliauti. Sutariam samdyti taksį visai dienai.

Vieškelis į Memphis eina per palmių miškelį. Nebesimato nei Nilo, nei Saharos. Tik palmės rymo ryto migloj. Kur ne kur vargingos lūšnos su liesa, ilgais ragais karve ir keletu avių ant kiemo. Moterys, tamsiais sijonais, skalbia pilkame kanalų vandeny. Kitos, su vandens puodu ant galvos, grakščiai žingsniuoja pa-kele, ranka laikydamos jau

Hieroglifai ant Luxor šventovės sienų. Nuotr. kun. A. Rubšio

vaikščioti ėmusį vaikutį. Basos, arba tik iš senų padangų padarytas sandalais. Vyrai triušia mažučiuose, gaju žalumui sklidinuose, palmių miškeliu lopečiuose. Į mus niekas dėmesio nekreipia. Norėtusi sustoti ir pasižmonėti jų kieme bei ką tik suartoj dirvoj. Ar jie žino apie Egipto praeitį ir egiptiečio atsparų gamumą?

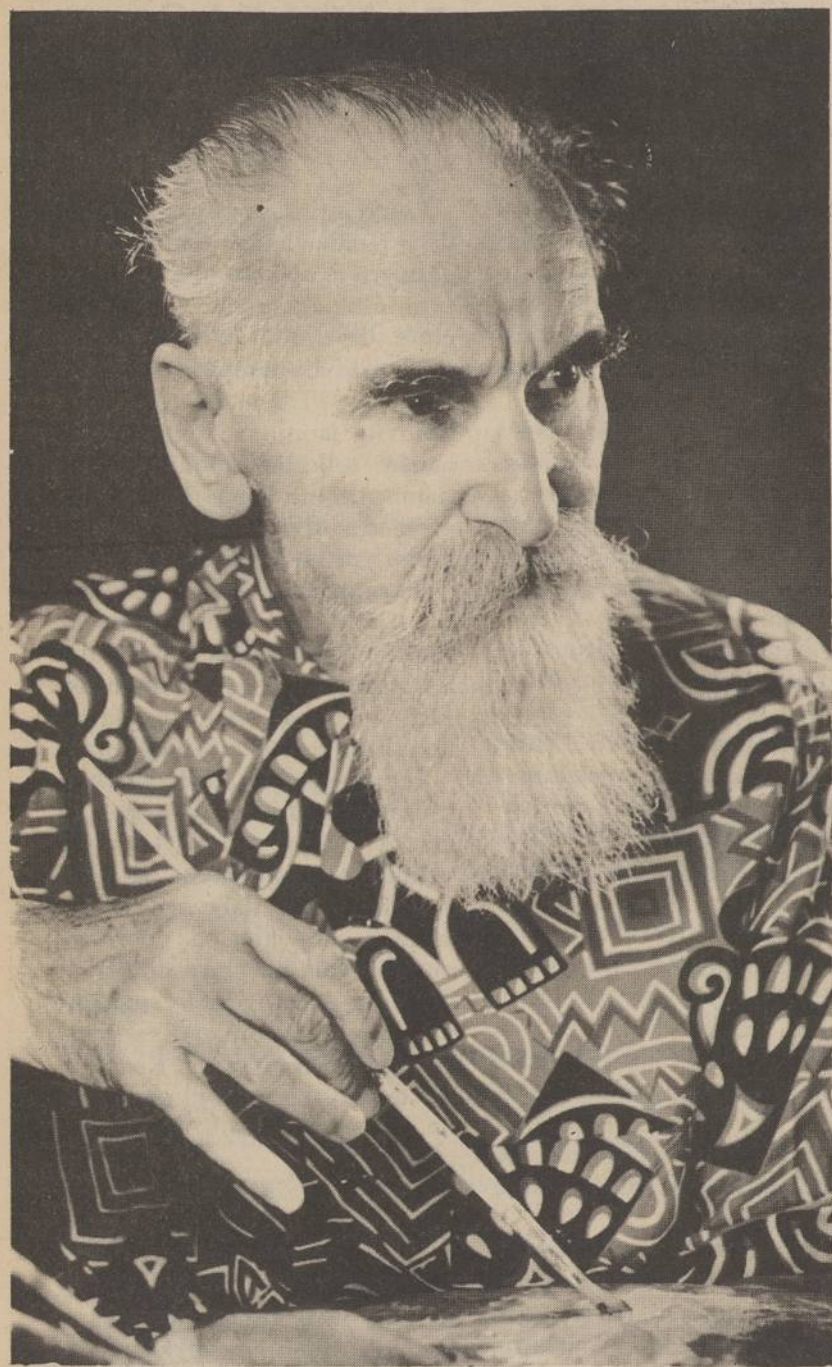
Pats Memphis niekuo nepriemena savo garbingos praeities. Šventovės sunaikintos, akmenys ir granitas musulmonų panaudoti Kairo mečečių ir rūmų statybai. Dar Nasserio laikais čia stovėjo milžiniškoji Rameses II statula, kurią šį rytą mačiau prie geležinkelio stoties Kaire. Tik alabastrinis sfinksas ir mažesnis Rameses II iš kalkakmenio primena, kad čia ne visuomet būta palmių miškeliu.

Sfinksas sėdi ant savo pedestalo. Turi žmogaus galvą, bet liūto kūną. Tai faraono, Egipto valdovo, įvaizdis. Savo įsakmia galia valdyti, duoti įsakymus ir būti paklustam faraonas yra Egipto sintezė.

13 metrų aukščio Rameses II kalkakmeny kojų nebenturi, o guli ant šono. Tik rankomis dar spaudžia prie kietos krūtinės sukrėžiuotus valdovo skeptrą ir piemens botagą. Abejonės, kas jis per vienas, nėra jokios, nes "Rameses II" yra iškaltas hieroglifine rašyba ant krūtinės ir ant pečių.

(Bus daugiau)

Dail. Adomas Varnas, kuris sausio 1 švenčia 100 metų sukaktį. Nuotr. V. Maželio

DAIL. ADOMUI VARNUI 100 METŲ

Chicagoje gyvenančiam dailininkui Adomui Varnui sausio 1 sueina 100 metų. Tai seniausias lietuvių dailininkas visame pasaulyje. Vargu ir kitų tautų tarpe rasime už jį vyresnių dailininkų. Nuoširdžiai sveikiname sukaktuvininką ir džiaugiamės jo įnašu į lietuvių dailę.

100 metų — tai ne viena diena. Tai nuostabus amžius. Ir to amžiaus sulaukė dail. Adomas Varnas, kuris dabar gyvena Chicagoje. Jau buvo surengtas sukaktuvinis pagerbimas, į kurį pats atsilankė. Jam Kultūros Taryba paskyrė 1000 dol. premiją už jo įnašą į lietuvių dailę.

Per tiek metų tas jo įnašas yra labai didelis. Jis savyje yra sutelkęs beveik visą Lietuvos meno raidą. Plačiai reikėsi ir organizacijose, ypač nepriklausomos Lietuvos pradžioje.

Keletas faktų

Adomas Varnas gimė 1879 sausio 1 Jonišky, Šiaulių apskrityje. Pradžios mokyklą baigė Jonišky, gimnaziją lankė Mintaujoje. 1897 įstojo į kunigų seminariją Kaune ir ten mokėsi dvejus su puse metų. Tada apsisprendė būti dailininku. 1900 išvyko į Petrapilį, kur meną studijavo dviejose mokyklose.

1902 vasarą dalyvavo slap-tame vaidinime "Amerika pirty". Už tai pradėjo ieškoti žandarai. Varnas pabėgo į Vokietiją, bet vokiečių policija pagavo ir išdavė Rusijos žandarams.

Žemių stotyje Varnas vėl pabėgo ir 1903 išvyko į Krokuvą, kur įstojo į Imperatorinę dailės akademiją. Krokuvą tuo metu valdė Austrija. 1905 pabaigoje išvyko į Šveicariją ir įstojo į Dailės akademiją Zuericho mieste. Šią akademiją aukščiausiu pažymiu baigė 1908 ir išvyko tapyti gamtos į Siciliją. 1909 birželio mėnesį su prancūzišku pasu atvyko į Lietuvą ir apsigyveno Vioniuje, tuoj pradėjo tapyti Lietuvišką peizažą, keliavo Šventosios upės pakrantėmis prie Anykščių.

Bet Lietuvoje jis negalėjo pasilikti. Išvyko į Galiciją, kur dirbo braižykle ir tapė gamtovaizdžius. Nuo 1910 rudens iki 1913 pabaigos gyveno Zakopanėje, kur dirbo meteorologijos stotyje.

1913 pabaigoje, pasinaudodamas caro Mikalojaus II politine amnestija, jis grįžo Lietuvon ir apsigyveno Vilniuje. Čia buvo menininkas ir plataus masto visuomenininkas.

Pirmojo pasaulinio karo metu veikė Rusijoje — Voroneže ir Petrapilyje, organizuodamas plačią lietuvių veiklą.

Karui pasibaigus, 1918 grįžo į Lietuvą, kur jo laukė daugybė darbų. Vadovavo Lietuvių menininkų draugijai, kuri rūpinosi operos, dramos, meno mokyklos įsteigimu, organizavo Čiurlionio galeriją, padarė pirmųjų lietuviškų pinigų ir pašto ženklų projektus.

Domėdamasis liaudies menu, pėsčias vaikščiojo po Lietuvą ir išfotografavo 2300 kryžių, iš-

žurnalistas-rašytojas Stepas Vy-kintas — rugsėjo 3, rašytojas Juo-zas Švaistas-Balčiūnas — rug-sėjo 21, dail. Povilas Kaupas — spalio 10, A. Jovaras, Skotijos lietuvių veikėjas — spalio 16, Vytautas Jankus Australijos lietuvių skautų veikėjas — spalio 23 Sydnejuje, Adolfas Orvydas — pedagogas — lapkričio 12, kun. Lionginas Kemėsis — lapkričio 12, Antanas Nakas — lapkričio 20, dr. Bronius Radzivas — gruodžio 1, inž. Juozas Gasiliūnas — gruodžio 7, dail. Juozas Pautienius — gruodžio 17, dail. Teofilis Petraitis — gruodžio 18.

Su pagarba nulenkiame galvas išskelavusiems, kurie savo triūsą ir savo gyvenimą skyrė Lietuvai.

Esame dėkingi visiems, kurie dirbo, veikė, nebijodami nei pajukos, nelaukdami nei dėkingumo, tamavo lietuviškai visuomenei ir ją darė geresnę, šviesesnę.

Su gilia rimtimi ir su darbo entuziazmu pasitinkame naujuosius metus.

leido dviejuose albumuose. Kryžių padidintos nuotraukos buvo išstatytos liaudies kūrinių parodoje Monzoje, Italijoje, ir susilaukė didelio susidomėjimo.

Visą laiką mokytojavo Kauno meno mokykloje, dėstė piešimą, dekoratyvinę tapybą bei kompoziciją. Dirbo ir teatre.

Antrojo pasaulinio karo metu sudegė jo namai Palemone, kur sudegė 60 paveikslų. 1943 jį peršovė banditas. Iš Lietuvos pasitraukė 1944, per Dresdeną, Ravensburgą 1949 atvyko į Ameriką ir apsigyveno Chicagoje. Čia buvo vienas iš Čiurlionio galerijos organizatorių, įsitraukė į kūrybą. Organizavo ir Montessori vaikų darželį.

Kūryba

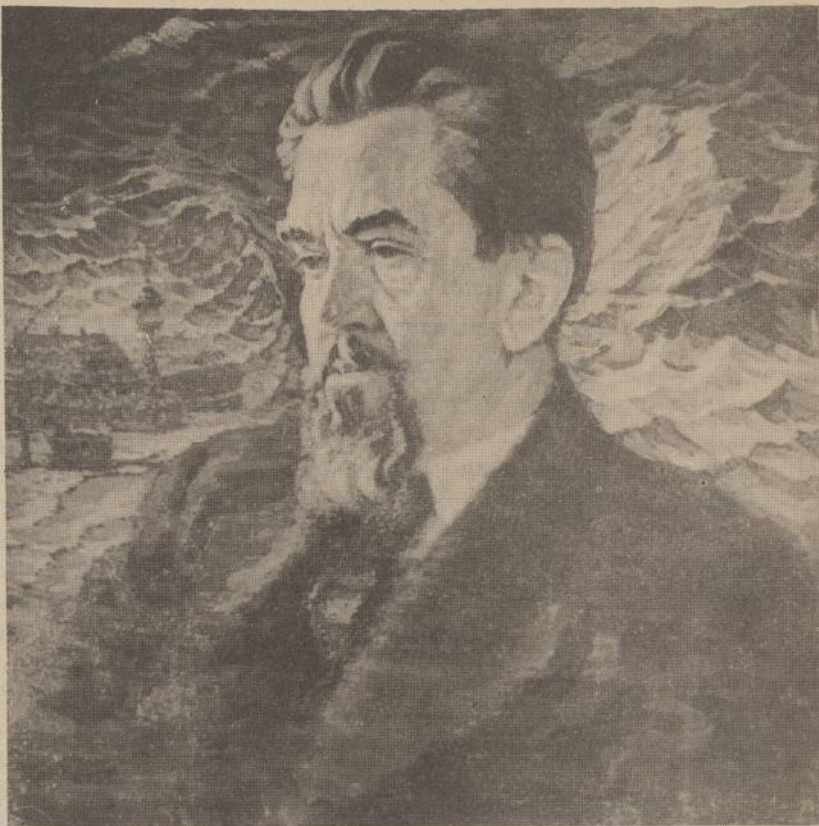
Jo kūryba nepaprastai didelė ir gausi. Jis buvo portretistas, sukūręs visą eilę Lietuvos žymiųjų žmonių portretų. Ypač daug portretų sukūrė Chicagoje. Kaip portretistas nesitenkino vien tik žmogaus panašumu, bet siekė parodyti ir jo vidų, panaudodamas turtingus fonus.

Mėgo ir šaržus. Prieš pirmąjį pasaulinį karą buvo padaręs ryškiųjų lietuvių šaržus ir 1924 išleido atskiru leidiniu — "Ant politikos laktų."

Buvo peizažistas. Yra nutapęs daugybę Lietuvos gamtos vaizdų. Buvo ir grafikas, iliustravęs knygas. Ypač gražiai papuošė prezidento Antano Smetonos "Pasakyta, parašyta".

Gyvendamas Chicagoje, sukūrė didelį paveikslą iš Lietuvos istorijos — Mindaugo vainikavimą. Lietuvių Enciklopedija surašo ir paveikslų skaičių, kiek jis padarė, kol tas tomas išėjo. Aliejinės tapybos darbų iš viso yra padaręs 1280. Iš jų didesnių ir vidutinio dydžio figūrinių kompozicijų apie 20, portretų ir portretinio žanro kompozicijų yra apie 170. Gamtovaizdžių — mažų, vidutinio dydžio ir stambesnių drobių apie 1090. Grafikos visokiausios rūšies darbų apie 470. Iš jų šaržinio žanro apie 220. Bendradarbiavo ir spaudoje, rašė dailės, pedagogikos klausimais.

Jo pagerbimas New Yorke bus vasario 10 dailės parodos metu.

Dail. Adomo Varno tapytas prel. M. Krupavičiaus portretas, aliejus, 1948 m.

ŠIMTO METŲ SUKAKTYS

1979 sueina 100 metų, kai gimė šie žymesni lietuviai:

Dail. Adomas Varnas — sausio 1. Dabar gyvena Chicagoje.

Prof. kan. Fabijonas Kemėsis — sausio 20, plačiai veikęs

Amerikoje ir 1915 įkūręs Darbininką, vėliau grįžęs į Lietuvą ir profesoriavęs Dotnuvoje. Mirė 1964 sausio 21, išstremtas į Sibirą, Marijinske, Krasnojarsko srityje.

Rašytojas Jonas Biliūnas — balandžio 12 Niūronių kaime, prie Anykščių. Mirė 1907 gruodžio 8 Zakopanėje, Lenkijoje. Jo palaikai 1953 parvežti į Lietuvą ir palaidoti ant Šventosios upės kranto prie Anykščių.

Prof. Kazys Būga — lapkričio 6. Žymus kalbininkas, pradėjęs leisti Lietuvių kalbos žodyną. Mirė 1924 gruodžio 1 Kaune.

Bronius Balutis — gruodžio 27, diplomatas, Lietuvos pasiuntinys. Mirė 1967 gruodžio 30 Londone, Anglijoje.

— Lietuvių Tautodailės Institutas išsiuntinėjo laiškus visiems iš anksto užsiprenumeravusiems A.A. Tamošaičių knygą "Lithuanian National Costume", su paaiškinimu jog knygos leidimas yra šiek tiek užsėtęs. Paskutinis teksto peržiūrėjimas (anglų kalba) baigiamas, ir knyga netrukus bus atiduodama spausuvei. Knygos spausdinimui parinkta J. Danaičio spaustuvė "Time Press Litho Ltd.". Pats spausdinimas ir įrišimas užtruks apie šešis mėnesius.

— Pianisto M. Motekaičio muzikos recitalis įvyks sausio 14 Chicagoj, Jaunimo Centre.

1978 metus apžvelgiant

(atkelta iš 3 psl.)

prisiminti ir žmogaus teisių pažeidimą.

Lietuvoje tebeleidžiama ir kita pagrindžio spauda. Vakarus pasiekė keli Aušros numeriai. Visa tai rodo tautos ryžtingą rezistencijos dvasį, ypač ji gyva jaunojoje kartoje.

Veikla mūsų tarpe

Visa išeivija parodė daug veiklos, tos pačios kovingos nuotaikos dėl pavergtos Lietuvos. Gyvai reaguota tais klausimais per spaudą, radiją, prietaisus prie kongreso, senato, prisiminta televizijoje, dr. Martin Abend bent keliais atvejais kalbėjo per televiziją apie Lietuvą, jos padėtį.

Ypač daug veiklos parodė Lietuvių Bendruomenė. Jos rūpesčiu Baltuosiuose Rūmuose buvo pats didžiausias lietuvių priėmimas istorijoje. Tai pirmas toks atvejis, kai ten svečiavosi 260 lietuvių, suvažiavusių iš visos Amerikos. Tai ir rodo mūsų pajėgumą ir mūsų organizuotumą. Baltuosiuose Rūmuose LB iniciatyva lankėsi lietuviai ir specialiose konferencijose, kai ten buvo svarstomi įvairūs klausimai.

Kongresai, suvažiavimai

Pačiu centriniu šios rūšies įvykiu buvo Pasaulio Lietuvių Dienos Toronte. Ten buvo Lietuvių Bendruomenės seimas, dainų šventė, kurioje dalyvavo 40 chorų su 1200 dainininkų, sporto varžybos, į kurias buvo suvažiavę iš viso pasaulio per 1000 lietuvių sportininkų. Toronte vyko mokytojų studijų savaitė, Vokietijoje buvo Europos lietuvių 25-ta studijų savaitė. JAV vyko įvairių organizacijų studijų ir poilsio savaitės — ateitininkų, Liet. Fronto Bičiulių, Šviesos-Santaros. Vyko jaunimo stovyklos su įvairia lituanistine programa.

Kūrybinė veikla

Metai išlaikė ir kūrybinę veiklą. Skirtos premijos — Draugo, Lietuvių Rašytojų Draugijos, speciali poezijos premija 60 metų Lietuvos nepriklausomybės proga, Dirvos novelės premija, Vinco Krėvės Fondo premija, džukų draugijos vienkartinė premija už romaną.

New Yorke surengta devintoji dailės paroda, kuri skiriama Lietuvos nepriklausomybės šventei pagerbti. Kartu su ja rengiama ir lietuviškos kūrybos šventė su lietuviška muzika ir literatūra.

Daug parodų surengta Chicagoje. Ateina į parodų sales ir nauja karta. Parodų surengta ir kituose miestuose. Surengta daug įvairių koncertų.

Bostone su didelėmis išlaidoms surengtos Lietuviškų enciklopedijų baigtuvės. Sporte labiausiai iškilo teniso žaidėjas Vitas Gerulaitis.

Jei šie renginiai pasiliko daugiausia mūsų tarpe, tai sausio pradžioje per televiziją rodytas filmas apie Simą Kudirką. Pasirodė ir jo knyga angliškai. Filmas ir knyga labai pasitarnavo lietuviškai propagandai.

Neišspręsti reikalai

Trintis tarp lietuviškų veiksmų nebuvo tokia didelė ir aštri, tačiau Alta neišsirinko pirmininko ir nežinia, kada jį išrinks. Panaši krizė įvesta ir į Vliką. Pirmininko rinkimas nudelstas ir atidėtas vėlesniam laikui. O tai silpnina abi organizacijas.

Mirusieji

Metai atėmė iš mūsų tarpo visą eilę brangių ir veiklių žmonių, be kurių mes likome tikrai skurdesni. Praeitais metais mirė:

Matas Milukas, ankstesnės kartos veikėjas — sausio 13, dr. Povilas Legeckis — vasario 3, inž. Juozas Butkus — vasario 6, prof. Alfredas Sennas — vasario 9, režisierius Juozas Gučius — vasario 22 Adelaidėje, Australijoje, Juozas Lūža — balandžio 4 Londone, Anglijoje, prof. Jonas Puzinas — balandžio 14, dr. Grigas Valančius — gegužės 11, dail. Jonas Rimša — gegužės 13, dail. Kazys Simonis — birželio 5 Kaune, ok. Lietuvoje, kun. Pranas Raugalas — birželio 29, Juozas Kajeckas — liepos 2, pulk. Antanas Stapulionis — liepos 3, Ona Kajeckienė — liepos 24, Zigmąs Dailidka, visuomenininkas ir spaudos bendradarbis — rugpiūčio 8, kun. dr. Juozas Zeliauskas, salezietis, profesorius rugpiūčio 20 Romoje, rašytoja Jova Simonaitytė — rugpiūčio 27 Vilniuje, ok. Lietuvoje,

BALTIC HOLIDAYS COME TO LITHUANIA IN 1979

JOIN US AND FULFILL A DREAM
THAT WILL HAVE ENDLESS MEMORIES

COST

DEPART	RETURN	GROUP 30	G.I.T.	CITIES AND NIGHTS
Dec. 22	Jan. 5	\$1049.00 (APEX FARE)		Vilnius 5, Warsaw 3, Leningrad 3, Moscow 2
March 5	March 15	\$779.00	\$849.00	Vilnius 5, Warsaw 2
March 22	March 31	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
April 12	April 21	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
April 23	May 3	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Warsaw 2
May 3	May 12	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
May 14	May 24	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Warsaw 2
May 24	June 2	\$899.00 (Group 30 fare)		Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
June 14	June 23	\$899.00 (Group 30 fare)		Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
June 26	July 10	\$1249.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Warsaw 5, Kiev 3
July 04	July 19	\$1199.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Riga 3, Leningrad 3, Moscow 2, Copenhagen 1
July 24	Aug. 07	\$1249.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Rome 5, Moscow 3
Aug. 08	Aug. 24	\$1199.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Riga 3, Leningrad 3, Moscow 2, Copenhagen 1
Aug. 21	Sept. 05	\$1249.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Warsaw 5, Kiev 3, Copenhagen 1
Sept. 06	Sept. 15	\$849.00 (Group 30 fare)		Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
Sept. 20	Sept. 29	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
Oct. 15	Oct. 25	\$779.00	\$849.00	Vilnius 5, Warsaw 2

TOURS INCLUDE FULL DAY EXCURSION TO KAUNAS AND HALF DAY TRIP TO TRAKAI

CONTACT: JONAS ADOMĖNAS,
Tour Manager

TRANS INTERNATIONAL TOURS, LTD.
535 Fifth Avenue
New York, N.Y. 10017
212 697 7257

Group 30 fare must have 30 or more participants

TAUTA IR SUTARTINĖ VEIKLA

Kristus paskelbė pasauliui taiką. Katalikų Bažnyčia, tęsdama tą misiją, yra davusi žmonijai daug gero. Paskutiniaisiais dešimtmečiais tą misiją ji skelbia drąsiau ir garsiau. Tuo tikslu ir Naujų Metų diena paskelbta ir liturgiškai pavadinta taikos diena. Turėtų būti aišku kiekvienam žmogui, kad be taikos negali būti normaliai ramaus žemiško gyvenimo.

Visuotinė taika prasideda individuose. Kai nėra taikos pačiame asmeny tarp jo gyvenimo būdo ir sąžinės, žmogaus vidaus nerimas pamažu pereina į visuomeninę sritį. Kai nėra taikos šeimose, nėra jos nariams laimės, jų namai neišsilaikys. Be taikos narių-piliečių tarpe negali išsilaikyti nei tauta, nei valstybė. Kariai gali pasakyti, kuo baigtusi jų kova su priešu, jei dėl kokių nors nuomonių skirtumų jie pradėtų fronte kovoti vieni prieš kitus. Tokiu atveju priešas galėtų ramiai palaukti, kol jie sunaikins vieni kitus. Praeitais pamoko, kaip lengvai teko kitiems tos šalys, kur vietinių gyventojų gentys kovojo vienos prieš kitas. Visokios nesanikios pabaiga būna tragiška.

Žvelgiant į mūsų lietuvių išeivių būklę, turim daug kuo pasidžiaugti. Bet tų gražių vaisių galėtų būti ir daugiau. Tikrai būtų mažiau nemalonių išgyvenimų, nereikėtų veltui eikvoti energijos, jei, siekiant to paties gėrio, skirtingos nuomonės būtų derinamos kultūringais broliškais išsiaiškinimais, o ne užgaulia polemika, beprasmišku lenktyniavimu. Mūsų tautos būklė šaukiasi visų sutartinės veiklos.

Kristaus gimimo šventė, skelbianti ramybę geros valios žmonėms, tepadeda ir mum Kristaus dvasioj pažvelgti į mūsų veiklą, į mūsų tarpusavio santykius.

Taikos pagrindas ir asmeny, ir šeimoj, ir visuomenėj yra supratimas, meilė ir pagarba Dievo šviesoj. Kur tautoj viešpatauja supratimas, meilė, pagarba, ten yra taika, ištikimumas vienu kitiem, visus jungiąs patriotizmas. Tačiau reikia suprasti, kad tautinė visuomenė yra sudėtingesnė negu šeima. Jei ir šeimoj turi būti gerbiamas asmens privatumas, tai įvairių asmenybių suderinimas visuomenėj yra taip pat būtinas ir nelengvas uždavinys.

Neturėkim iliuzijų, kad tautinė ar visuomeninė taika galėtų išsivystyti be pastangų, be vieni kitų supratimo. Taikos nesukuria tautinis instinktas, nors kas nors taip ir manytų. Tautinė vienybė nėra koks mistinis elementas, kuris savaime išsilietu visuose. Jokia viena žmonių klasė ar sąjūdis negali tartis atstovaujį taikai tautoj, jei jie taikos nesiekia telkdami ir respektuodami visus, o apie save manydami kaip vieną iš galimų būdų taikai kurti.

Kuriant visuomeninę taiką, niekada negalima pamiršti, kad visuomeninė taika yra ne tik lygybė ar vienodumas, bet ir įvairybė. Ta įvairybė yra ypač didelė žmogiškų tikslų, idėjų ir veiklų srityse. Tik pagerbiant vieniems kitus ir suderinant tuos įvairumus, galima tikėtis tautoje sandoro ir kultūrinių vaisių.

Negalima pamiršti ir to, kad nėra žmonių be klaidų ir be silpnų. Visi būdami su silpnybėmis, turim patys save kontroliuoti ir vieni kitus suprasti, vieni kitiem padėti.

Šiandien visas pasaulis pradeda įsisauginti, kad tvarka be respekto žmonių įvairybei kuria ne taiką, o vergiją. Kai per individus, šeimas ir atskiras tautas meilė ir pagarba tautos tautai pakankamai pasklis pasauly, tada bus taika tautose, bus pasaulinė taika. Tada dirbančių žmonių vargo vaisiai tarnaus ne gaminti priemonėms tarpusavio žudynėms, o protai ir ištekliams tarnaus žmonių gerovei.

Tokia žmonių vizija nėra ne-reali iliuzija, tačiau tai neįvyks savaime. Kiekvienas privalom pradėti nuo savęs, auklėti tai šeimose ir visuomenėj nuoširdžiu susiklausymu lietuviu su lietuviu. Šiandien ir geras, ir blogas žodis bei darbas dažnai pasiekia visą pasaulį.

Visiems lietuviams pasauly reiskiam nuoširdžiausius linkėjimus.

Kristaus palaima gausių jo gimimo švenčių ir 1979 metų!

Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrijos Valdyba

CLEVELAND, OHIO

"Narsa gyventi"

Tradicinės Clevelando LB apylinkės vakaronės dažnokai yra giliai vertingos tiek savo temų, tiek prelegentų pasirinkimu.

Mūsų visuomenei eilę metų plačiai pažįstama "auksaburnė" prof. Aldona Augustinavičienė gruodžio 12 vakaronėj nagrinėjo Jurgio Gliados romaną "Narsa gyventi".

Reikia tikėtis, kad talentingo ir populiarus mūsų romanisto knygos yra pasiekusios visas mūsų kolonijas, nes tiek savo tematika, tiek sugebėjimu eiti su

Vyriausioji JAV LB 9-sios tarybos rinkimų komisija. Iš k. Bronius Klierė, Kazys Sabalis, Kazys Gimžauskas, dr. Henrikas Lukaševičius, Pranas Stanelis.

gyvenimu jis patraukia skaitytojus. Šį kartą Jurgis Gliada nagrinėja negimusį kūdikį žudymo — abortų problemą. Jis ją sprendžia pagal savo principus ir įsitikinimus, pabrėždamas savo tikėjimą į moters vidinę galią ir jos moralinį atsparumą, darant lemtingus sprendimus.

Prof. A. Augustinavičienė, sklandžiai pasakodama turinį, sugebėjo gyvai nupiešti pagrindinius veikėjus, išryškinti jų charakterį ir drauge gvildinti problemas sprendimą. Kompozicijos atžvilgiu ji pastebi įdomų Gliados kūryboj pasikartojantį reiškinį: jo romane vyksta atskiri pasakojimai — epizodai, lyg ir šalutinės istorijos, tačiau tuo pačiu giliai susietos su pagrindinių veikėjų gyvenimu.

Jurgio Gliados kalba susilaukė aštrios kritikos. Diskusijos, kuriose dalyvavo V. Mariūnas, J. Žilionis, A. Balašaitienė, dr. A. Butkus ir eilė kitų, aštriai pasisakė prieš Gliados stilių. "Rašytojo stilius yra jo darbo įrankis", pastebėjo V. Kavaliūnas. Kai kuriems dalyviams knyga pasirodė geresnė prelegentei ją atpasakojus. Dauguma skundėsi, kad skaitoma kaip "per gruodį". Kai kurie sakiniai neturį jokios prasmės, pergrūsta svetimybų ar dar nepigijusių naujadarų. Kai kur jaučiamas didelis skubumas. "Kaip neišbaigtas pa-

veikslas", buvo girdimos pastabos.

Prelegentė, kuri vis dėlto pripažįsta Jurgį Gliadą vienu iš geriausių mūsų beletristų, tvirtina, kad jo talentas pateisina ir kalbos blogybes. "Skaitant Gliadą, susidaro įspūdis, kad romaną rašo labai jaunas autorius. Gyvendamas Amerikoje, jis neužsidaro savo pasauly, bet mato gyvenimą, koks jis iš tikrųjų yra, ir sugeba jį suprasti." Tematika apie grįžusį iš Vietnamo karo lietuvių taip pat susilaukė kritikos. "Ne tema yra svarbu, bet kaip prie jos prieinama", atsakė prelegentė. Ir su tuo tenka neginčijamai sutikti. Šimtmečiais rašoma apie meilę, neapykantą, kerštą... O vis dėlto dideli talentai randa originalų priėjimą, sugeba duoti ką nors naujo ir meniško.

Prof. Aldona Augustinavičienė, literatūros specialistė ir talentinga kalbėtoja, lankiusi su paskaitomis daugelį lietuvių kolonijų, ir šį vakarą Clevelando lietuviams davė progos ne vien giliau pažvelgti į Jurgio Gliados naujausią romaną, bet ir parodyti, kaip reikia kalbėti, kad klausytojas ne tik pajęgtų sekti paskaitos turinį, bet ir pats būtų priverstas galvoti, analizuoti ir daryti išvadas. Tokių kultūrinių vakaronių reikia daugiau.

Aurelija Balašaitienė

— Brazilijoj portugalų kalba pasirodė pirmas "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" numeris portugalų kalba. Šį kartą išleista Kronikos Nr. 32. Leidimu rūpinosi Brazilijos Lietuvių Kunigų Vienybė, kuriai šiuo metu vadovauja kun. Pranas Gavėnas, SDB. Įvadą parašė Sao Paulo vysk. Dom. Liuciano Mendes de Almeida, SJ. Ši Kronika išsiuntinėta Brazilijos vyskupam, laikraščiam, valdžios institucijom.

— Eugenijaus Kriaučeliūno vardo 1000 dol. jaunimo premijai skirti sudaryta vertinimo komisija: kun. Antanas Saulaitis — PLB jaunimo reikalų vadovas, Loretta Stončiūtė — PLJS valdybos atstovė, Birutė Zdanaitė — JAV LJS atstovė, kun. Pranas Garšva — vyr. Draugo redaktorius, Jolita Kriaučeliūnaitė — šeimos atstovė.

— Rapolas Juozas Valatka, sulaukęs 62 m. amžiaus, lapkričio 25 d. mirė Detroit. Jis ilgą laiką vadovavo lietuviškom radijo programom vardu Lietuviškos Melodijos. R.J. Valatka buvo gimęs Pensylvanijoje, bet, visas siela pamilęs Lietuvą, dirbo lietuviškose organizacijose.

— Brighton Parko, Chicago, Ill., LB apylinkė lapkričio 22-25 šventė savo veiklos 25 metų sukaktį. Ta proga surengta paroda, kurioje 26 dailininkai dalyvavo su 174 kūrniais. Sukakties minėjime Jaunimo Centre meninę programą atliko Lietuvos vyčių choras, vadovaujamas muz. Fausto Strolis.

— Kun. Alfonsas Babonas paskirtas nauju Detroit, Mich., Šv. Antano lietuvių parapijos klebonu. Pareigas pradės eiti sausio 4.

— Solistės Gina Čapkauskienė ir Slava Žiemelytė labai sėkmingai koncertavo gruodžio 9 Aušros Vartų lietuvių parapijos salėj Montrealy. Koncerte duetais ir solo buvo atlikti lietuvių ir nelietuvių kompozitorių kūrniai.

— Detroit, Mich., Dievo Apvaizdos Kultūros Centre rengiamas Naujųjų Metų sutikimas. Vakarienes vyriausia šeimininkė B. Leonavičienė, šokiam gros Rimo Kaspučio vadovaujamasis orkestras "Romantika".

— Solistų Nerijos Linkevičiūtės ir Bernardo Prapuolenio iš Chicago koncertai, surengti Bradfordo, Nottinghamo ir Londono lietuviams, davė 404 svarus pelno, kuris perduotas lietuvių jaunimo kongreso rengėjams.

— Dr. Daužvardžio vardo fondo ruošiamas spaudos balius įvyks sausio 27 Chicagoj, Martiniuke restorano salėj.

— JAV LB Vidurio Vakarų apygardos apylinkių pirmininkų ir valdybų suvažiavimas įvyks sausio 28 Chicagoj, Jaunimo Centre.

— Nauji Darbininko skaitytojai: F. Galchus, Flushing, N.Y., V. Lukas, Gulfport, Fla., S.P. Zumbakis, Chicago, Ill. Užsakę kitiems: A. Senkus, Easton, Pa. — V. Senkui, S. Dormouth, Pa., A. Beard, Forest Hills, N.Y. — Z. Daugvilai, Brooklyn, N.Y., V. Spirifavičius, Brooklyn, N.Y. — K. Remezienei, Richmond Hill, N.Y., S.S. Minioti, Toronto, Ont. — Vl. Šimkevičiui, Toronto, Ont. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojam Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 10 dol. Atnaujinant Darbininko prenumerata visiem 13 dol. metam.

IV PLJK ruošos komiteto veikla

IV-ojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso ruošos komiteto posėdis įvyko lapkričio 11-12 Huetttenfelde, Vasario 16 gimnazijos patalpose.

Komitetas susipažino su PLB ir PLJS samata, kuri buvo paruošta remiantis ruošos komiteto pateiktu projektu. Atsižvelgiant į PLB bei PLJS pageidavimus, buvo sudarytas naujas sąmatos projektas, galutiniai svarstyti kitame komiteto posėdy (lapkričio 24-26).

Remiantis PLB teigimu (sužinota iš M. Lando ir V. Bartusevičiaus, kurie neseniai lankėsi Amerikoje), nutarta ieškoti didesnių salių koncertui ir uždarymo baliui. Baliai surasta vieta — Palmengarten, talpinanti 1200 žmonių. Koncertui bandoma gauti Hesseno radiofono salę Frankfurte. PLB valdyba pranešė, kad į kongresą žada atvykti daug svečių bei turistų, ypač iš Amerikos. Todėl ir imtasi ieškoti didesnių salių.

Vyksta derybos su kelionių biurais dėl ekskursijų po Europą kongreso metu ir taip pat kongresui pasibaigus. Komitetas visus siūlymus palygins ir išrinks geriausius.

Nutarta, kad visi kongreso dalyviai turi savo kraštuose apsidrausti ligos ir nelaimės atveju.

Draudimas turi galioti Europoj.

Išklaustas platus V. Bartusevičiaus pranešimas apie jo viešnagę Amerikoje. Susipažinta su smulkiau išdirbtu studijų dienų programos projektu, kuris jau yra išsiuntinėtis visų kraštų LJS valdybom.

Dr. Rimas Petrauskas iš Sarnia, Ontario, Kanados, psichologas, yra sutikęs paruošti IV PLJK studiją. Kaip per pereituosius kongresus, bus ir šiam paruošta anketa. Visų kraštų LJS-gos bus prašomos ją platinti ir surinkti duomenis, kaip lietuviškas jaunimas dabar galvoja apie įvairius dalykus. Bus galima tuos duomenis palyginti su pereitųjų kongresų studijomis, nuo 1966 metų pirmojo PLJK, ir pažiūrėti, kaip mūsų jaunimas keičiasi ir kuriose srityse. Anketo bus platinamos per PLJS ryšių centrą Chicagoj. Studijos rezultatai bus paruošti IV-ajam pasaulio lietuvių jaunimo kongresui Europoj.

— Muz. Rasa Šoliūnaitė, gyv. Lemont, Ill., padeda muz. Aloyzui Jurgučiuvi ruošti choro partijas jo muzikinei dramai "Emilija Plateraitė", kurią Dainavos ansamblis statys 1979 kovo 31 ir balandžio 1 Marijos aukštesniosios mokyklos salėj, Chicagoj.

1979 KELIONĖS Į LIETUVĄ, RYTŲ IR VAKARŲ EUROPA

Iš Bostono, New Yorko ir Chicagos

Nuo devynių iki penkiolikos dienų

9 dienos — Lietuva ir Rusija:
5 naktys Vilniuj, 2 Maskvoj
gegužės 3-11 ..... \$849.00
gegužės 10-18 ..... \$849.00
rugpjūčio 20-28 ..... \$849.00
rugpjūčio 27 — spalio 5 ..... \$849.00

10 dienų — Lietuva, Rusija ir Danija: 5 naktys Vilniuj, 2 Maskvoj, 1 Kopenhagoj
birželio 14-23 ..... \$899.00

11 dienų — Lietuva ir Lenkija:
6 naktys Vilniuj, 2 Varšuvoj
kovo 8-18 ..... \$779.00
balandžio 19-29 ..... \$849.00
gegužės 17-27 ..... \$849.00
rugpjūčio 6-16 ..... \$849.00
spalio 11-21 ..... \$779.00

12 dienų — Lietuva ir Lenkija:
6 naktys Vilniuj, 3 Varšuvoj
liepos 12-23 ..... \$959.00
rugpjūčio 9-20 ..... \$959.00

15 dienų — Lietuva ir Lenkija:
6 naktys Vilniuj, 5 Varšuvoj, 2 Krokuvoj
liepos 12-26 ..... \$1,219.00
rugpjūčio 9-23 ..... \$1,219.00

15 dienų — Lietuva, Rusija ir Italija: 5 naktys Vilniuj, 3 Maskvoj, 5 Romoj
birželio 14-28 ..... \$1,249.00
liepos 25 - rugpjūčio 7 ..... \$1,249.00

15 dienų — Lietuva, Rusija ir Anglija: 5 naktys Vilniuj, 3 Maskvoj, 5 Londone
birželio 14-28 ..... \$1,359.00

15 dienų — Lietuva, Rusija, Vengrija ir Čekoslovakija: 5 naktys Vilniuj, 3 Maskvoj, 2 Budapeste, 2 Prahoj, 1 Londone
birželio 14-28 ..... \$1,399.00

Visose kelionėse:

- ★ Išvykstama iš Bostono, New Yorko ir Chicagos British Airways ir Lot Polish Airlines oro linijomis
- ★ Visos dienos ekskursija į Kauną, pusė dienos - į Trakus
- ★ Vietovaizdžių stebėjimo kelionės
- ★ Prityrusių kelionių palydovų ir vadovų patarnavimai

DĖL TOLIMESNIŲ INFORMACIJŲ IR REZERVACIJŲ PRAŠOMA KREIPTIS:

BALTIC TOURS
8 WHITE OAK ROAD
NEWTON, MA 02168
TELEPHONE: (617) 969-1190

Nauja lietuviška šeima. Danutė Tuminaitė susituokė su Klaidė Pėdėdė krašto lietuvių Gintaru Moors. Vestuvės įvyko lapkričio 25. Nuotr. L. Kanto

NEW HAVEN, CONN.

LB Connecticut apygardos posėdžiai ir darbai

Po vasaros atostogų spalio mėn. Šv. Kazimiero parapijos salėje New Haven'e įvyko LB apygardos valdybos posėdis su apylinkių pirmininkais, tarybos nariais ir atstovais. Tokio pobūdžio susirinkimas šiemet buvo jau antras.

Dalyvavo apygardos pirmininkė Albina Lipčienė, nariai Bronė Zdanienė, Gintas Žemaitaitis, M. Petrauskienė, taip pat tarybos nariai dr. Petras Vileišis ir Viktoras Vaitkus.

Apylinkių pirmininkai ir atstovai buvo: Bridgeporto apylinkės pirm. Antanas Ivaska, New Londono apyl. pirm. Balys Kondratas ir sekr. Zuzana Rajeckienė, New Haveno apyl. vicepirm. Vaiva Vėbraitė-Gustienė, sekr. ir ižd. Jonas Šaulys, Emilija Šaulienė ir kiti, Waterburio ir Stamfordo pirmininkai V. Vaitkus ir G. Žemaitaitis. Atsilankė 11 asmenų iš 5 apylinkių. Iš likusių trijų apyl. atstovų dėl rimtos priežasties nebuvo.

Posėdis pradėtas apyg. pirm. Albinos Lipčienės perskaityta darbotarke.

Dr. P. Vileišis pranešė, kad 10 senatorių ir tos komisijos pirm. sen. A. Ribicoff lapkričio 10 vyks į Maskvą. Ta proga būtų mūsų pareiga nusiųsti senatoriui A. Ribicoff iš apygardos valdybos ir apylinkių pareiškimus, jog primintų sovietams apie lietuvių kalinius — Balį Gajauską, Viktorą Petkų, Nijolę Sadūnaitę, Algirdą Žypę ir kitus. Įnešimas priimtas ir vykdomas. Apygardos vardu tokį raštą parašyti įgaliota A. Lipčienė.

Primtas ir kitas dr. P. Vileišio pareiškimas: išsiųsti pasveikinimo ir padėkos telegramą naujai išrinktajam popiežiui Jonui Pauliui II-jam, už tai, kad pasveikino lietuvių tarp kitų tautų lietuviškai. Toji pareiga pavesta A. Lipčienėi.

New Haveno apylinkėjų aukų rinkimas švietimui, spaudai ir t.t. J. Šaulio didelėmis pastangomis vyksta labai sėkmingai. Kiek sunkiau sekantis, neatsilieka ir Stamfordo apylinkė. Waterburio valdybos nariai renka aukas įvairiais būdais. New Londonas ir Bridgeportas, nors ir mažos kolonijos, irgi surenka aukų.

Mūsų apygardoj vienintelė lietuvių mokykla yra Hartforde. Ją lanko ir apylinkių mokiniai. Jai reikia paramos. Nutarta iš apygardos valdybos praveisti spaudos vajuus surinkti aukų su teise 50 proc. pasilikti sau tą procentą atiduoti mokyklai. Tą patį galėtų padaryti ir apylinkės. Be to, apygardos valdybos nariai nutarė skirti aukas ir iš kasos: Hartfordo mokyklai — 150 dol., Maironio mokyklai New Yorke — 50 ir

spaudai — 50 dol.

Pasisakyta, kad reikėtų nupirkti lietuviškų knygų ir vaikščioti po namus, jas platinant, arba pirkti knygas ir jas dovoti savo draugam, artimiesiems. Laikraščiai ir Pasaulio Lietuviui reikia surinkti daugiau prenumeratų ar net savo aukomis juos remti.

Jaunimo reikalais pranešimą padarė Vaiva Vėbraitė. Bridgeporto universitete yra dėstomas Lietuvos istorijos kursas anglų kalba. Prašoma surasti šiam kursui studijuoti daugiau jaunuolių. Tuo reikaliu kreiptis į šio kurso dėstytoją Vaivą Vėbraitę-Gustienę.

Toliau buvo tariamasi jaunimo kongreso reikalais.

Perskaityta anketa, gauta iš krašto valdybos. Krašto valdybai svarbu žinoti eilinio LB nario, apylinkių bei apygardų valdybų nuomonės, pageidavimai, problemos. Reikalinga gerai pasiruoti LB sesijai lapkričio 18-19 Washington'e. Į sesiją kviečiami apygardų, apylinkių pirmininkai ir atstovai.

Posėdžio pabaigoj įneštas Bronės Zdanienės pareiškimas, kurį reikėtų perduoti tarybos III-ajai sesijai: kad LB atkreiptų dėmesį į neaktyviųjų lietuvių jaunimą ir dėtų pastangas kaip nors jį pritraukti, sujungti. Šioji pareiga labai svarbi.

Paskutinis pranešimas — tai JAV LB tarybos rinkimai, kurie įvyks 1979 gegužės 5-6 ir 12-13. Po trečiosios tarybos sesijos bus krašto valdybos išleisdos rinkimų instrukcijos ir paskelbtos apygardom, apylinkėm ir visuomenei.

Galutinė diskusija buvo jaunimo atstovų reikalu. Pasiūlyta Rajeckaitė, kuri atvyktų iš Prancūzijos. Pasiūlymas įvertintas ir užprotokoluotas.

Ačiū New Haveno apylinkėi už nuoširdų priėmimą. Padėka priklauso ir posėdį dalyvavusiems pirmininkam, atstovam ir tarybos nariams.

M. P.

AIDAI — vienas geriausių kultūros žurnalų išėjimų. Ar juos prenumeruoti? Metuose išeina 10 didelių numerių. Prenumerata tik 15 dol. metams. Adresas: 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DARBININKŲ PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųdami prenumeratos mokestį, prisidėję už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

37 dol. — Conrad Kaster, Belleville, N.J.

Po 12 dol. — D. Bajorūnas, New York, N.Y., E. Mileris, Woodhaven, N.Y., A. Norušis, Flushing, N.Y., dr. S. Ankudus, Baltimore, Md., J. Radzevičius, New Britain, Conn., K. Barkauskas, Philadelphia, Pa., B. Macijauskas, Point Pleasant Beach, N.J., A. Mileris, Woodhaven,

VALIO! ILGIAUSIŲ METŲ!

Komp. Broniaus Budriūno sukurtas sveikinimas, siūlomas dainuoti įvairiom progom vietoj iki šiol vartoto Ilgiausių Metų!

N.Y., K. Kalvaitis, Gathersburg, Md., V. Iucys, Woodside, N.Y., M. Gečienė, Toronto, Ont., A. Jaras, Kenosha Wisc., A. Simkus, Woodhaven, N.Y.

Po 10 dol. — E. Jankauskas, Washington, D.C., Irene Okunis, Flushing, N.Y., A.K. Masaitis, Westfield, Mass., J. Binzas, Newark, N.J.

Po 7 dol. — J. Krištolaitis, Cleveland, Ohio, L. Leve, Hartford, Conn., A. Kepalas, Levittown, N.Y., Iz. Stasiulis, Islington, Ont., D. Skučas, Hampton, Va., L. Banis, Cleveland, Ohio, J. Maurukas, Surfside, Fla., dr. P. Žemaitis, Canton, Mich., O.A. Kaselis, Bricktown, N.J., G. Rannit, Jamaica, N.Y., T. Tallat-Kelpša, Cream Ridge, N.J., St. Bučmys, Dayton, Ohio, kun. K.K.J. Stewart, Southampton, Pa., M.J. Mcagowan, Clarks Summit, Pa., V. Staškus, Yonkers, N.Y., P. Šlapikas, Tomarac, Fla., kun. L. Musteikis, Plainview, Nebr., E. Širvinis, Cleveland, Ohio, A. Vaicules, West Mifflin, Pa., P. Kuras, Waterbury, Conn., V. Yomant, St. Petersburg, Fla., V. Romanas, Wilkes-Barre, Pa., S.K. Griganavičius, So. Boston, Mass., J. Walentukiewicz, So. Boston, Mass., J. Stapulonis, Lawrence, Mass., P. Beleckis, Coxsack, N.Y., S. Yerenskis, Brooklyn, N.Y., E. Janulaitis, Hyannis, Mass., K. Skobeika, Woodhaven, N.Y., A. Jurkšaitis, Brooklyn, N.Y., S. Kuzminskas, Waterbury, Conn., V. Slavinskas, Monticello, N.Y., A. Landsbergis, Richmond Hill, N.Y., dr. R. Giedraitis, Los Angeles, Calif., V. Muozokas, Newington, Conn., M. Shulin, Falls Church, Va., B. Andrisunas, Hot Springs, Ark., K. Račkauskas, Richmond Hill, N.Y., R. Liktorius, Cliffside Park, N.J.

Po 5 dol. — A. Diskėnas, Maywood, N.J., S. Cenkus, Howard Beach, N.Y., L. Bileris, Valley Stream, N.Y., M. Samatas, Westfield, N.J., kun. J. Tautkus, Putnam, Conn., A. Poderis, Southfield, Mich., J. Mikeliūnas, East Chicago, Ind., Po 4 dol. — A. Lazdauskas, Bridgeport, Conn., J. Stelmokas, Landowne, Pa., L. Gudelis, Cos Cob, Conn., A. Čepėnas, Chicago, Ill., B. Batalin, Maspeth, N.Y., A. Tylis, Washington, D.C., V. Gedminas, Woodhaven, N.Y., K. Balaišis, Cleveland, Ohio, M. Cibas, Great Neck, N.Y., M. Aukštaitė, Downsville, Ont.

Po 3 dol. — J. Kučinskas, Miami Beach, Fla., G. Jezukaitis, St. Petersburg, Fla., F. Stanislavaitis, So. Boston, Mass., Z. Gavėnas, E. Hartford, Conn., A. Bobelis, Brooklyn, N.Y., J. Juodis, Germantown, N.Y., J. Raugalis, Waterbury, Conn., A. Butas, Woodhaven, N.Y., G. Rajeckas, Maspeth, N.Y., A. Sidlauskas, Woodhaven, N.Y., O. Keturakis, Brockton, Mass., A. Pakštienė, Centerville, Mass., J. Sirusas, Flemington, N.J., V. Melinis, Hazlet, N.J., C. Machulis, Baltimore, Md., J. Stankūnas, Cos Cob, Conn., A. Povilauskas, Woodhaven, N.Y.

Po 2 dol. — M. Zaremba, Manchester, N.H., D. Kulys, Brooklyn, N.Y., J. Babravičius, Dorchester, Mass., S. Rudys, Michigan City, Ind., P. Augustauskas, Waterbury, Conn., R. Juralis, Hartford, Conn., P. Budris, Freehold, N.J., M. Gluda, St. Petersburg Beach, Fla., E. Mikalauskienė, St. Petersburg Beach, Fla., R. Vabolis, N. Dame des Laurentides, Que., Ann Beard, Forest Hills, N.Y., J. Galenski, Parlin, N.J., J. Klimavičius, Farmingdale, N.Y., K. Bernotas, Elizabeth, N.J., V. Matusaitis, Livingston, N.J., A. Budraitis, Richmond Hill, N.Y., J. Vebra, New Haven, Conn., A. Kazickas, Greenwich, Conn., A. Balsys, Naugatuck, Conn., J. Meškauskas, Brooklyn, N.Y., C. Matusas, Richmond Hill, N.Y., prel. C. Vasy, Putnam, Conn., J. Staugas, Detroit, Mich., T. Bakas, Windsor, Conn., V. Kligys, Edison, N.J., A. Igaunis, Waterbury, Conn., J. Išganaitis, Brooklyn, N.Y., E. Legeckis, Jamaica, N.Y., A. Fedronas, New Hyde Park, N.Y., M. Savickas, Nashua, N.H., A. Walters, Baltimore, Md., P. Kurapka, So. Boston, Mass., M. Šaulienė, Wayne, N.J., G. Razvad, Milton, Mass., A. Šermukšnis, Morningdale, Mass., A. Kubilius, Easton, Pa., F. Smulskis, Lima, Ohio, A. Vilgosa, Philadelphia, Pa., S. Zupke, St. Petersburg, Fla., B. Lukoševičienė, Richmond Hill, N.Y., A. Survila, Binghamton, N.Y., R. Girnius, Boxboro, Mass., I. Kerelienė, Palos Park, Ill., R. Remeika, Irvington, N.J., M. Petrus, Amsterdam, N.Y., M. Žilinskienė, So. Boston, Mass., E. Pauliukonis, Worcester, Mass., M. Matusaitis, Ridgewood, N.Y., F. Liktorius, Ozone Park, N.Y., A. Jurkstas, Brockton, Mass., V. Ivanauskas, Dorchester, Mass., M. Pauliukonis, Worcester, Mass., K. Grenda, Lawrence, Mass., J. Bakšys, So. Boston, Mass., A. Paliulis, Dorchester, Mass., M. Mikelaitys, Amityville, N.Y., I. Kubilius, Vernon, Conn., A. Giniotis, Chicago, Ill., E. Shimanskis, Kenosha, Wisc., M. Kleinaitis, Gulfport, Fla., A. Kupčinskis, Detroit, Mich., J. Klans, Woodhaven, N.Y., J. Mende, Hartford Mills, N.Y., J. Pikūnas, Detroit, Mich., A. Mankus, Whiting, N.J., J. Vaičys, Albion, N.Y., E. Putvytė, Sunny Hills, Fla.

1.75 dol. — J. Sirutis, Brooklyn, N.Y.
Po 1 dol. — J. Pupinskas, St. Petersburg Beach, Fla., V.

go, Ill., B. Batalin, Maspeth, N.Y., A. Tylis, Washington, D.C., V. Gedminas, Woodhaven, N.Y., K. Balaišis, Cleveland, Ohio, M. Cibas, Great Neck, N.Y., M. Aukštaitė, Downsville, Ont.

Po 3 dol. — J. Kučinskas, Miami Beach, Fla., G. Jezukaitis, St. Petersburg, Fla., F. Stanislavaitis, So. Boston, Mass., Z. Gavėnas, E. Hartford, Conn., A. Bobelis, Brooklyn, N.Y., J. Juodis, Germantown, N.Y., J. Raugalis, Waterbury, Conn., A. Butas, Woodhaven, N.Y., G. Rajeckas, Maspeth, N.Y., A. Sidlauskas, Woodhaven, N.Y., O. Keturakis, Brockton, Mass., A. Pakštienė, Centerville, Mass., J. Sirusas, Flemington, N.J., V. Melinis, Hazlet, N.J., C. Machulis, Baltimore, Md., J. Stankūnas, Cos Cob, Conn., A. Povilauskas, Woodhaven, N.Y.

Po 2 dol. — M. Zaremba, Manchester, N.H., D. Kulys, Brooklyn, N.Y., J. Babravičius, Dorchester, Mass., S. Rudys, Michigan City, Ind., P. Augustauskas, Waterbury, Conn., R. Juralis, Hartford, Conn., P. Budris, Freehold, N.J., M. Gluda, St. Petersburg Beach, Fla., E. Mikalauskienė, St. Petersburg Beach, Fla., R. Vabolis, N. Dame des Laurentides, Que., Ann Beard, Forest Hills, N.Y., J. Galenski, Parlin, N.J., J. Klimavičius, Farmingdale, N.Y., K. Bernotas, Elizabeth, N.J., V. Matusaitis, Livingston, N.J., A. Budraitis, Richmond Hill, N.Y., J. Vebra, New Haven, Conn., A. Kazickas, Greenwich, Conn., A. Balsys, Naugatuck, Conn., J. Meškauskas, Brooklyn, N.Y., C. Matusas, Richmond Hill, N.Y., prel. C. Vasy, Putnam, Conn., J. Staugas, Detroit, Mich., T. Bakas, Windsor, Conn., V. Kligys, Edison, N.J., A. Igaunis, Waterbury, Conn., J. Išganaitis, Brooklyn, N.Y., E. Legeckis, Jamaica, N.Y., A. Fedronas, New Hyde Park, N.Y., M. Savickas, Nashua, N.H., A. Walters, Baltimore, Md., P. Kurapka, So. Boston, Mass., M. Šaulienė, Wayne, N.J., G. Razvad, Milton, Mass., A. Šermukšnis, Morningdale, Mass., A. Kubilius, Easton, Pa., F. Smulskis, Lima, Ohio, A. Vilgosa, Philadelphia, Pa., S. Zupke, St. Petersburg, Fla., B. Lukoševičienė, Richmond Hill, N.Y., A. Survila, Binghamton, N.Y., R. Girnius, Boxboro, Mass., I. Kerelienė, Palos Park, Ill., R. Remeika, Irvington, N.J., M. Petrus, Amsterdam, N.Y., M. Žilinskienė, So. Boston, Mass., E. Pauliukonis, Worcester, Mass., M. Matusaitis, Ridgewood, N.Y., F. Liktorius, Ozone Park, N.Y., A. Jurkstas, Brockton, Mass., V. Ivanauskas, Dorchester, Mass., M. Pauliukonis, Worcester, Mass., K. Grenda, Lawrence, Mass., J. Bakšys, So. Boston, Mass., A. Paliulis, Dorchester, Mass., M. Mikelaitys, Amityville, N.Y., I. Kubilius, Vernon, Conn., A. Giniotis, Chicago, Ill., E. Shimanskis, Kenosha, Wisc., M. Kleinaitis, Gulfport, Fla., A. Kupčinskis, Detroit, Mich., J. Klans, Woodhaven, N.Y., J. Mende, Hartford Mills, N.Y., J. Pikūnas, Detroit, Mich., A. Mankus, Whiting, N.J., J. Vaičys, Albion, N.Y., E. Putvytė, Sunny Hills, Fla.

Po 2 dol. — M. Zaremba, Manchester, N.H., D. Kulys, Brooklyn, N.Y., J. Babravičius, Dorchester, Mass., S. Rudys, Michigan City, Ind., P. Augustauskas, Waterbury, Conn., R. Juralis, Hartford, Conn., P. Budris, Freehold, N.J., M. Gluda, St. Petersburg Beach, Fla., E. Mikalauskienė, St. Petersburg Beach, Fla., R. Vabolis, N. Dame des Laurentides, Que., Ann Beard, Forest Hills, N.Y., J. Galenski, Parlin, N.J., J. Klimavičius, Farmingdale, N.Y., K. Bernotas, Elizabeth, N.J., V. Matusaitis, Livingston, N.J., A. Budraitis, Richmond Hill, N.Y., J. Vebra, New Haven, Conn., A. Kazickas, Greenwich, Conn., A. Balsys, Naugatuck, Conn., J. Meškauskas, Brooklyn, N.Y., C. Matusas, Richmond Hill, N.Y., prel. C. Vasy, Putnam, Conn., J. Staugas, Detroit, Mich., T. Bakas, Windsor, Conn., V. Kligys, Edison, N.J., A. Igaunis, Waterbury, Conn., J. Išganaitis, Brooklyn, N.Y., E. Legeckis, Jamaica, N.Y., A. Fedronas, New Hyde Park, N.Y., M. Savickas, Nashua, N.H., A. Walters, Baltimore, Md., P. Kurapka, So. Boston, Mass., M. Šaulienė, Wayne, N.J., G. Razvad, Milton, Mass., A. Šermukšnis, Morningdale, Mass., A. Kubilius, Easton, Pa., F. Smulskis, Lima, Ohio, A. Vilgosa, Philadelphia, Pa., S. Zupke, St. Petersburg, Fla., B. Lukoševičienė, Richmond Hill, N.Y., A. Survila, Binghamton, N.Y., R. Girnius, Boxboro, Mass., I. Kerelienė, Palos Park, Ill., R. Remeika, Irvington, N.J., M. Petrus, Amsterdam, N.Y., M. Žilinskienė, So. Boston, Mass., E. Pauliukonis, Worcester, Mass., M. Matusaitis, Ridgewood, N.Y., F. Liktorius, Ozone Park, N.Y., A. Jurkstas, Brockton, Mass., V. Ivanauskas, Dorchester, Mass., M. Pauliukonis, Worcester, Mass., K. Grenda, Lawrence, Mass., J. Bakšys, So. Boston, Mass., A. Paliulis, Dorchester, Mass., M. Mikelaitys, Amityville, N.Y., I. Kubilius, Vernon, Conn., A. Giniotis, Chicago, Ill., E. Shimanskis, Kenosha, Wisc., M. Kleinaitis, Gulfport, Fla., A. Kupčinskis, Detroit, Mich., J. Klans, Woodhaven, N.Y., J. Mende, Hartford Mills, N.Y., J. Pikūnas, Detroit, Mich., A. Mankus, Whiting, N.J., J. Vaičys, Albion, N.Y., E. Putvytė, Sunny Hills, Fla.

Po 2 dol. — M. Zaremba, Manchester, N.H., D. Kulys, Brooklyn, N.Y., J. Babravičius, Dorchester, Mass., S. Rudys, Michigan City, Ind., P. Augustauskas, Waterbury, Conn., R. Juralis, Hartford, Conn., P. Budris, Freehold, N.J., M. Gluda, St. Petersburg Beach, Fla., E. Mikalauskienė, St. Petersburg Beach, Fla., R. Vabolis, N. Dame des Laurentides, Que., Ann Beard, Forest Hills, N.Y., J. Galenski, Parlin, N.J., J. Klimavičius, Farmingdale, N.Y., K. Bernotas, Elizabeth, N.J., V. Matusaitis, Livingston, N.J., A. Budraitis, Richmond Hill, N.Y., J. Vebra, New Haven, Conn., A. Kazickas, Greenwich, Conn., A. Balsys, Naugatuck, Conn., J. Meškauskas, Brooklyn, N.Y., C. Matusas, Richmond Hill, N.Y., prel. C. Vasy, Putnam, Conn., J. Staugas, Detroit, Mich., T. Bakas, Windsor, Conn., V. Kligys, Edison, N.J., A. Igaunis, Waterbury, Conn., J. Išganaitis, Brooklyn, N.Y., E. Legeckis, Jamaica, N.Y., A. Fedronas, New Hyde Park, N.Y., M. Savickas, Nashua, N.H., A. Walters, Baltimore, Md., P. Kurapka, So. Boston, Mass., M. Šaulienė, Wayne, N.J., G. Razvad, Milton, Mass., A. Šermukšnis, Morningdale, Mass., A. Kubilius, Easton, Pa., F. Smulskis, Lima, Ohio, A. Vilgosa, Philadelphia, Pa., S. Zupke, St. Petersburg, Fla., B. Lukoševičienė, Richmond Hill, N.Y., A. Survila, Binghamton, N.Y., R. Girnius, Boxboro, Mass., I. Kerelienė, Palos Park, Ill., R. Remeika, Irvington, N.J., M. Petrus, Amsterdam, N.Y., M. Žilinskienė, So. Boston, Mass., E. Pauliukonis, Worcester, Mass., M. Matusaitis, Ridgewood, N.Y., F. Liktorius, Ozone Park, N.Y., A. Jurkstas, Brockton, Mass., V. Ivanauskas, Dorchester, Mass., M. Pauliukonis, Worcester, Mass., K. Grenda, Lawrence, Mass., J. Bakšys, So. Boston, Mass., A. Paliulis, Dorchester, Mass., M. Mikelaitys, Amityville, N.Y., I. Kubilius, Vernon, Conn., A. Giniotis, Chicago, Ill., E. Shimanskis, Kenosha, Wisc., M. Kleinaitis, Gulfport, Fla., A. Kupčinskis, Detroit, Mich., J. Klans, Woodhaven, N.Y., J. Mende, Hartford Mills, N.Y., J. Pikūnas, Detroit, Mich., A. Mankus, Whiting, N.J., J. Vaičys, Albion, N.Y., E. Putvytė, Sunny Hills, Fla.

Po 2 dol. — M. Zaremba, Manchester, N.H., D. Kulys, Brooklyn, N.Y., J. Babravičius, Dorchester, Mass., S. Rudys, Michigan City, Ind., P. Augustauskas, Waterbury, Conn., R. Juralis, Hartford, Conn., P. Budris, Freehold, N.J., M. Gluda, St. Petersburg Beach, Fla., E. Mikalauskienė, St. Petersburg Beach, Fla., R. Vabolis, N. Dame des Laurentides, Que., Ann Beard, Forest Hills, N.Y., J. Galenski, Parlin, N.J., J. Klimavičius, Farmingdale, N.Y., K. Bernotas, Elizabeth, N.J., V. Matusaitis, Livingston, N.J., A. Budraitis, Richmond Hill, N.Y., J. Vebra, New Haven, Conn., A. Kazickas, Greenwich, Conn., A. Balsys, Naugatuck, Conn., J. Meškauskas, Brooklyn, N.Y., C. Matusas, Richmond Hill, N.Y., prel. C. Vasy, Putnam, Conn., J. Staugas, Detroit, Mich., T. Bakas, Windsor, Conn., V. Kligys, Edison, N.J., A. Igaunis, Waterbury, Conn., J. Išganaitis, Brooklyn, N.Y., E. Legeckis, Jamaica, N.Y., A. Fedronas, New Hyde Park, N.Y., M. Savickas, Nashua, N.H., A. Walters, Baltimore, Md., P. Kurapka, So. Boston, Mass., M. Šaulienė, Wayne, N.J., G. Razvad, Milton, Mass., A. Šermukšnis, Morningdale, Mass., A. Kubilius, Easton, Pa., F. Smulskis, Lima, Ohio, A. Vilgosa, Philadelphia, Pa., S. Zupke, St. Petersburg, Fla., B. Lukoševičienė, Richmond Hill, N.Y., A. Survila, Binghamton, N.Y., R. Girnius, Boxboro, Mass., I. Kerelienė, Palos Park, Ill., R. Remeika, Irvington, N.J., M. Petrus, Amsterdam, N.Y., M. Žilinskienė, So. Boston, Mass., E. Pauliukonis, Worcester, Mass., M. Matusaitis, Ridgewood, N.Y., F. Liktorius, Ozone Park, N.Y., A. Jurkstas, Brockton, Mass., V. Ivanauskas, Dorchester, Mass., M. Pauliukonis, Worcester, Mass., K. Grenda, Lawrence, Mass., J. Bakšys, So. Boston, Mass., A. Paliulis, Dorchester, Mass., M. Mikelaitys, Amityville, N.Y., I. Kubilius, Vernon, Conn., A. Giniotis, Chicago, Ill., E. Shimanskis, Kenosha, Wisc., M. Kleinaitis, Gulfport, Fla., A. Kupčinskis, Detroit, Mich., J. Klans, Woodhaven, N.Y., J. Mende, Hartford Mills, N.Y., J. Pikūnas, Detroit, Mich., A. Mankus, Whiting, N.J., J. Vaičys, Albion, N.Y., E. Putvytė, Sunny Hills, Fla.

Po 2 dol. — M. Zaremba, Manchester, N.H., D. Kulys, Brooklyn, N.Y., J. Babravičius, Dorchester, Mass., S. Rudys, Michigan City, Ind., P. Augustauskas, Waterbury, Conn., R. Juralis, Hartford, Conn., P. Budris, Freehold, N.J., M. Gluda, St. Petersburg Beach, Fla., E. Mikalauskienė, St. Petersburg Beach, Fla., R. Vabolis, N. Dame des Laurentides, Que., Ann Beard, Forest Hills, N.Y., J. Galenski, Parlin, N.J., J. Klimavičius, Farmingdale, N.Y., K. Bernotas, Elizabeth, N.J., V. Matusaitis, Livingston, N.J., A. Budraitis, Richmond Hill, N.Y., J. Vebra, New Haven, Conn., A. Kazickas, Greenwich, Conn., A. Balsys, Naugatuck, Conn., J. Meškauskas, Brooklyn, N.Y., C. Matusas, Richmond Hill, N.Y., prel. C. Vasy, Putnam, Conn., J. Staugas, Detroit, Mich., T. Bakas, Windsor, Conn., V. Kligys, Edison, N.J., A. Igaunis, Waterbury, Conn., J. Išganaitis, Brooklyn, N.Y., E. Legeckis, Jamaica, N.Y., A. Fedronas, New Hyde Park, N.Y., M. Savickas, Nashua, N.H., A. Walters, Baltimore, Md., P. Kurapka, So. Boston, Mass., M. Šaulienė, Wayne, N.J., G. Razvad, Milton, Mass., A. Šermukšnis, Morningdale, Mass., A. Kubilius, Easton, Pa., F. Smulskis, Lima, Ohio, A. Vilgosa, Philadelphia, Pa., S. Zupke, St. Petersburg, Fla., B. Lukoševičienė, Richmond Hill, N.Y., A. Survila, Binghamton, N.Y., R. Girnius, Boxboro, Mass., I. Kerelienė, Palos Park, Ill., R. Remeika, Irvington, N.J., M. Petrus, Amsterdam, N.Y., M. Žilinskienė, So. Boston, Mass., E. Pauliukonis, Worcester, Mass., M. Matusaitis, Ridgewood, N.Y., F. Liktorius, Ozone Park, N.Y., A. Jurkstas, Brockton, Mass., V. Ivanauskas, Dorchester, Mass., M. Pauliukonis, Worcester, Mass., K. Grenda, Lawrence, Mass., J. Bakšys, So. Boston, Mass., A. Paliulis, Dorchester, Mass., M. Mikelaitys, Amityville, N.Y., I. Kubilius, Vernon, Conn., A. Giniotis, Chicago, Ill., E. Shimanskis, Kenosha, Wisc., M. Kleinaitis, Gulfport, Fla., A. Kupčinskis, Detroit, Mich., J. Klans, Woodhaven, N.Y., J. Mende, Hartford Mills, N.Y., J. Pikūnas, Detroit, Mich., A. Mankus, Whiting, N.J., J. Vaičys, Albion, N.Y., E. Putvytė, Sunny Hills, Fla.

Po 2 dol. — M. Zaremba, Manchester, N.H., D. Kulys, Brooklyn, N.Y., J. Babravičius, Dorchester, Mass., S. Rudys, Michigan City, Ind., P. Augustauskas, Waterbury, Conn., R. Juralis, Hartford, Conn., P. Budris, Freehold, N.J., M. Gluda, St. Petersburg Beach, Fla., E. Mikalauskienė, St. Petersburg Beach, Fla., R. Vabolis, N. Dame des Laurentides, Que., Ann Beard, Forest Hills, N.Y., J. Galenski, Parlin, N.J., J. Klimavičius, Farmingdale, N.Y., K. Bernotas, Elizabeth, N.J., V. Matusaitis, Livingston, N.J., A. Budraitis, Richmond Hill, N.Y., J. Vebra, New Haven, Conn., A. Kazickas, Greenwich, Conn., A. Balsys, Naugatuck, Conn., J. Meškauskas, Brooklyn, N.Y., C. Matusas, Richmond Hill, N.Y., prel. C. Vasy, Putnam, Conn., J. Staugas, Detroit, Mich., T. Bakas, Windsor, Conn., V. Kligys, Edison, N.J., A. Igaunis, Waterbury, Conn., J. Išganaitis, Brooklyn, N.Y., E. Legeckis, Jamaica, N.Y., A. Fedronas, New Hyde Park, N.Y., M. Savickas, Nashua, N.H., A. Walters, Baltimore, Md., P. Kurapka, So. Boston, Mass., M. Šaulienė, Wayne, N.J., G. Razvad, Milton, Mass., A. Šermukšnis, Morningdale, Mass., A. Kubilius, Easton, Pa., F. Smulskis, Lima, Ohio, A. Vilgosa, Philadelphia, Pa., S. Zupke, St. Petersburg, Fla., B. Lukoševičienė, Richmond Hill, N.Y., A. Survila, Binghamton, N.Y., R. Girnius, Boxboro, Mass., I. Kerelienė, Palos Park, Ill., R. Remeika, Irvington, N.J., M. Petrus, Amsterdam, N.Y., M. Žilinskienė, So. Boston, Mass., E. Pauliukonis, Worcester, Mass., M. Matusaitis, Ridgewood, N.Y., F. Liktorius, Ozone Park, N.Y., A. Jurkstas, Brockton, Mass., V. Ivanauskas, Dorchester, Mass., M. Pauliukonis, Worcester, Mass., K. Grenda, Lawrence, Mass., J. Bakšys, So. Boston, Mass., A. Paliulis, Dorchester, Mass., M. Mikelaitys, Amityville, N.Y., I. Kubilius, Vernon, Conn., A. Giniotis, Chicago, Ill., E. Shimanskis, Kenosha, Wisc., M. Kleinaitis, Gulfport, Fla., A. Kupčinskis, Detroit, Mich., J. Klans, Woodhaven, N.Y., J. Mende, Hartford Mills, N.Y., J. Pikūnas, Detroit, Mich., A. Mankus, Whiting, N.J., J. Vaičys, Albion, N.Y., E. Putvytė, Sunny Hills, Fla.

Po 2 dol. — M. Zaremba, Manchester, N.H., D. Kulys, Brooklyn, N.Y., J. Babravičius, Dorchester, Mass., S. Rudys, Michigan City, Ind., P. Augustauskas, Waterbury, Conn., R. Juralis, Hartford, Conn., P. Budris, Freehold, N.J., M. Gluda, St. Petersburg Beach, Fla., E. Mikalauskienė, St. Petersburg Beach, Fla., R. Vabolis, N. Dame des Laurentides, Que., Ann Beard, Forest Hills, N.Y., J. Galenski, Parlin, N.J., J. Klimavičius, Farmingdale, N.Y., K. Bernotas, Elizabeth, N.J., V. Matusaitis, Livingston, N.J., A. Budraitis, Richmond Hill, N.Y., J. Vebra, New Haven, Conn., A. Kazickas, Greenwich, Conn., A. Balsys, Naugatuck, Conn., J. Meškauskas, Brooklyn, N.Y., C. Matusas, Richmond Hill, N.Y., prel. C. Vasy, Putnam, Conn., J. Staugas, Detroit, Mich., T. Bakas, Windsor, Conn., V. Kligys, Edison, N.J., A. Igaunis, Waterbury, Conn., J. Išganaitis, Brooklyn, N.Y., E. Legeckis, Jamaica, N.Y., A. Fedronas, New Hyde Park, N.Y., M. Savickas, Nashua, N.H., A. Walters, Baltimore, Md., P. Kurapka, So. Boston, Mass., M. Šaulienė, Wayne, N.J., G. Razvad, Milton, Mass., A. Šermukšnis, Morningdale, Mass., A. Kubilius, Easton, Pa., F. Smulskis, Lima, Ohio, A. Vilgosa, Philadelphia, Pa., S. Zupke, St. Petersburg, Fla., B. Lukoševičienė, Richmond Hill, N.Y., A. Survila, Binghamton, N.Y., R. Girnius, Boxboro, Mass., I. Kerelienė, Palos Park, Ill., R. Remeika, Irvington, N.J., M. Petrus, Amsterdam, N.Y., M. Žilinskienė, So. Boston, Mass., E. Pauliukonis, Worcester, Mass., M. Matusaitis, Ridgewood, N.Y., F. Liktorius, Ozone Park, N.Y., A. Jurkstas, Brockton, Mass., V. Ivanauskas, Dorchester, Mass., M. Pauliukonis, Worcester, Mass., K. Grenda, Lawrence, Mass., J. Bakšys, So. Boston, Mass., A. Paliulis, Dorchester, Mass., M. Mikelaitys, Amityville, N.Y., I. Kubilius, Vernon, Conn., A. Giniotis, Chicago, Ill., E. Shimanskis, Kenosha, Wisc., M. Kleinaitis, Gulfport, Fla., A. Kupčinskis, Detroit, Mich., J. Klans, Woodhaven, N.Y., J. Mende, Hartford Mills, N.Y., J. Pikūnas, Detroit, Mich., A. Mankus, Whiting, N.J., J. Vaičys, Albion, N.Y., E. Putvytė, Sunny Hills, Fla.

Po 2 dol. — M. Zaremba, Manchester, N.H., D. Kulys, Brooklyn, N.Y., J. Babravičius, Dorchester, Mass., S. Rudys, Michigan City, Ind., P. Augustauskas, Waterbury, Conn., R. Juralis, Hartford, Conn., P. Budris, Freehold, N.J., M. Gluda, St. Petersburg Beach, Fla., E. Mikalauskienė, St. Petersburg Beach, Fla., R. Vabolis, N. Dame des Laurentides, Que., Ann Beard, Forest Hills, N.Y., J. Galenski, Parlin, N.J., J. Klimavičius, Farmingdale, N.Y., K. Bernotas, Elizabeth, N.J., V. Matusaitis, Livingston, N.J., A. Budraitis, Richmond Hill, N.Y., J. Vebra, New Haven, Conn., A. Kazickas, Greenwich, Conn., A. Balsys, Naugatuck, Conn., J. Meškauskas, Brooklyn, N.Y., C. Matusas, Richmond Hill, N.Y., prel. C. Vasy, Putnam, Conn., J. Staugas, Detroit, Mich., T. Bakas, Windsor, Conn., V. Kligys, Edison, N.J., A. Igaunis, Waterbury, Conn., J. Išganaitis, Brooklyn, N.Y., E. Legeckis, Jamaica, N.Y., A. Fedronas, New Hyde Park, N.Y., M. Savickas, Nashua, N.H., A. Walters, Baltimore, Md., P. Kurapka, So. Boston, Mass., M. Šaulienė, Wayne, N.J., G. Razvad, Milton, Mass., A. Šermukšnis, Morningdale, Mass., A. Kubilius, Easton, Pa., F. Smulskis, Lima, Ohio, A. Vilgosa, Philadelphia, Pa., S. Zupke, St. Petersburg, Fla., B. Lukoševičienė, Richmond Hill, N.Y., A. Survila, Binghamton, N.Y., R. Girnius, Boxboro, Mass., I. Kerelienė, Palos Park, Ill., R. Remeika, Irvington, N.J., M. Petrus, Amsterdam, N.Y., M. Žilinskienė, So. Boston, Mass., E. Pauliukonis, Worcester, Mass., M. Matusaitis, Ridgewood, N.Y., F. Liktorius, Ozone Park, N.Y., A. Jurkstas, Brockton, Mass., V. Ivanauskas, Dorchester, Mass., M. Pauliukonis, Worcester, Mass., K. Grenda, Lawrence, Mass., J. Bakšys, So. Boston, Mass., A. Paliulis, Dorchester, Mass., M. Mikelaitys, Amityville, N.Y., I. Kubilius, Vernon, Conn., A. Giniotis, Chicago, Ill., E. Shimanskis, Kenosha, Wisc., M. Kleinaitis, Gulfport, Fla., A. Kupčinskis, Detroit, Mich., J. Klans, Woodhaven, N.Y., J. Mende, Hartford Mills, N.Y., J. Pikūnas, Detroit, Mich., A. Mankus, Whiting, N.J., J. Vaičys, Albion, N.Y., E. Putvytė, Sunny Hills, Fla.

Po 2 dol. — M. Zaremba, Manchester, N.H., D. Kulys, Brooklyn, N.Y., J. Babravičius, Dorchester, Mass., S. Rudys, Michigan City, Ind., P. Augustauskas, Waterbury, Conn., R. Juralis, Hartford, Conn., P. Budris, Freehold, N.J., M. Gluda, St. Petersburg Beach, Fla., E. Mikalauskienė, St. Petersburg Beach, Fla., R. Vabolis, N. Dame des Laurentides, Que., Ann Beard, Forest Hills, N.Y., J. Galenski, Parlin, N.J., J. Klimavičius, Farmingdale, N.Y., K. Bernotas, Elizabeth, N.J., V. Matusaitis, Livingston, N.J., A. Budraitis, Richmond Hill, N.Y., J. Vebra, New Haven, Conn., A. Kazickas, Greenwich, Conn., A. Balsys, Naugatuck, Conn., J. Meškauskas, Brooklyn, N.Y., C. Matusas, Richmond Hill, N.Y., prel. C. Vasy, Putnam, Conn., J. Staugas, Detroit, Mich., T. Bakas, Windsor, Conn., V. Kligys, Edison, N.J., A. Igaunis, Waterbury, Conn., J. Išganaitis, Brooklyn, N.Y., E. Legeckis, Jamaica, N.Y., A. Fedronas, New Hyde Park, N.Y., M. Savickas, Nashua, N.H., A. Walters, Baltimore, Md., P. Kurapka, So. Boston, Mass., M. Šaulienė, Wayne, N.J., G. Razvad, Milton, Mass., A. Šermukšnis, Morningdale, Mass., A. Kubilius, Easton, Pa., F. Smulskis, Lima, Ohio, A. Vilgosa, Philadelphia, Pa., S. Zupke, St. Petersburg, Fla., B. Lukoševičienė, Richmond Hill

PHILADELPHIA, PA.

Benedikta Misliauskienė-Barasevičiūtė, sulaukusi 56 metus amžiaus, po sunkios ligos lapkričio 23 vakare mirė Fige-rald Mercy ligoninė, Darby, Pa. Velionė gyveno Media, Pa. Palaidota gruodžio 28 Šv. Petro ir Povilo kapinėse Springfield, Pa. Su velione atsisveikinimas įvyko gruodžio 27 Vygenio šer-meninė. Nuliūdime liko vyras Henrikas Misliauskas, Philadel-phijos LB apylinkės vykdomasis vicepirmininkas, du broliai, motina ir artimieji. Velionė aktyviai reiškėsi Lietuvių Bendruomenės, Balfio ir Moterų Sąjungos veikloje.

PALM BEACH, FLA.

LB veikloje

Lietuvių Bendruomenės Palm Beach apylinkės rengiamas Naujų Metų sutikimas įvyks Colonnades viešbučio gražioje balių salėje, Singer Island, gruodžio 31. Pradžią 9 val. vak. Gruodžio 7 vicepirm. P. Mikšio bute įvykusiame apylinkės valdybos posėdyje pirm. Z. Strazdas pastebėjo, kad šokiame gros Chicagoj pagarsėjęs orkestras Vytis, vadovaujamas Jono Šalnos. Yra užklašinimų, kodėl orkestras pakviestas iš taip toli?

A. A.

MONIKAI MASALSKIENEI

mirus, jos dukrai Antaninai, žentui Adolfui Delkiams, anūkams Irenai Žemaitaitienei ir Gintarui, proanūkams Rūtelei ir Jonukui Žemaitaičiams giliai užuojautą reiškia

Lietuvių Bendruomenės
Stamfordo apylinkė

Myllimai Mamai

MONIKAI MASALSKIENEI

mirus, jos dukrą Antaniną, žentą Adolfą Delkį, anūkus Ireną Žemaitaitienę ir Gintarą, proanūkus Jonuką ir Rūtelę bei visus gimines ir artimuosius giliai užjaučia ir drauge liūdi

Anelė Žemaitaitienė
Algis ir Audronė Žemaitaičiai
Paulius ir Dalis Jasiukoniai

Mielai Motinėlei

MONIKAI MASALSKIENEI

mirus, dukras Antaniną Delkienę ir Veroniką Rūtenienę su šeimomis ir visą giminę skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdiame.

Janė Valušaitienė
ir vaikai

Mielai motinai ir močiutei

MONIKAI MASALSKIENEI

mirus, klubo narėms Antaninai Delkienei ir Irenai Žemaitaitienei su šeimomis ir visai giminei reiškia giliai užuojautą.

L.M.K.F.
Stamfordo - Norwalko klubas

Dideliam patriotui, rūpestingam bendruomenės žygininkui, uoliam Lietuvių Fronto bičiuliui

A. A.

Dr. BRONIUI RADZIVANUI

pasitraukus į amžinybės rimtį, jo našlei, sūnui, marčiai ir vaikeliui nuoširdžiai pagūdą reiškia

LFB Julijono Būtėno vardo
Sambario Valdyba

A. A.

INŽ. IGNIUI GASILIŪNUI

mirus, jo žmoną Jadvygą, dukrą Gražiną, sūnų Saulių su šeimomis ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdiame.

Angelė ir Vladas Garsiai
Dr. Albert ir Jaratė Drakteiniai
Livija ir Algimantas Garsiai
Justina ir Šarūnas Garsiai

Šis orkestras ypač skiriamas jaunimui, kuris atvažiuoja praleisti atostogų su tėvais. Kai jaunimui nebūdavo gero orkestro, tai jaunieji išlakstydamo į kitataučių parengimus. Tad šiemet visi bus patenkinti lietuviškame renginy. Del rezervacijų skambinti pirm. Z. Strazdui 305 626-7406 arba sekr. A. Pilipavičiui 305 626-0128.

Keletą metų Naujų Metų renginiai buvo daromi kartu su Pompano LB apylinke. Kadangi patirtis parodė, kad tokiu būdu negalima sutalpinti visų norinčių dalyvauti, tai šiemet tos apylinkės abi rengs Naujų Metų sutikimus atskirai.

Izd. A. Šalkauskas pranešė, kad visi šios apylinkės nariai jau sumokėjo už šiuos metus solidarumo įnašą. Mami lietuvių kolonijoje dar nesant LB apylinkės, keletas ten gyvenančių šeimų raštu pareiškė norą įstoti į Palm Beach apylinkę. Valdyba sveikina naujus narius ir ragina ir kitus lietuvių, kurių gyvenvietėje nėra LB apylinkės, įsirašyti į šią apylinkę.

Lietuvių Fondo įgaliotinė prie Palm Beach apylinkės sutiko būti Veronika Aušrotienė. Jos adresas: 411 Apollo Dr., Juno Beach, Fla. 33408. Telef. 305 626-3817.

LB rinkimų komisija šioje apylinkėje jau sudaryta. Jon įeina Julija Šalkauskienė, Stasys Pažėra ir Vytautas Biliūnas.

Vasario 16 minėjimą LB apylinkė rengs vasario 11. Rašytojas Stasys Santvaras sutiko būti paskaitininku ir meninės dalies atlikėju.

Užgavėnių balius rengiamas vasario 25.

Apolonija ir Linas Staškūnai iš Clevelando nupirko Albinos ir Vytauto Tomkų motelį, esantį ant jūros kranto. Antrą tų pačių Tomkų motelį, esantį ant gražiausio Juno Beach kalniuko, nuo kurio kaip ant delno matyti tyvuliuojanti jūra, šiek tiek anksčiau nupirko irgi clevelandiečiai Danutė ir Rapolas Valodkai. LB apylinkės valdyba sveikina naujus prekybininkus ir linki geriausios sėkmės. Tomkam, šios Juno Beach vietovės pirmūnui, po daugelio gerų ir derlingų metų pasitraukiantį į pensiją, nors pagal amžių dar ir nesantiems pensininkais, valdyba linki ir toliau gražiai dirbti lietuviškoje veikloje.

P. Mikšys

-0-

Palm Beach Lietuvių Klubas susirinkime gruodžio 9 jautriai prisimintas prieš mėnesį miręs klubo valdybos narys Vaclovas Balčiūnas. St. Balčiūnas apibūdino velionio kuklią asmenybę ir jo dvasinę ištikimybę lietuviškai visuomenei. J. Daugėlienė pabėrė keletą minčių apie lietuviškas švenčių tradicijas ir paskaitė savo poezijos. Susirinkę pagiedojo keletą kalėdinių giesmių. Išrinkta turto ir knygų tikrinimo komisija: A. Jucėnas, R. Valodka ir V. Sakas. Naujos valdybos nominacijom išrinktas

DR. EDVARDAS J. DOMANSKIS
— PLASTINIS CHIRURGAS

Amerikoj praktikuojančių lietuvių gydytojų specialistų šeima šiomis dienomis padidėjo vienu nariu. Dr. Edvardas Jonas Domanskis, plastinis chirurgas, atidarė estetinės chirurgijos kabinetą Newport Beach (1441 Avenida Ave., Suite 307), Californijoje. Jo telefonas — (714) 640-6324. Naujasis chirurgas savo kabinete jau turėjo keletą operacijų.

Dr. E.J. Domanskis, dr. Alinos ir inž. Vandelinio Domanskių sūnus, gimė Vokietijoje 1945. Pradžios ir vidurinės mokyklos baigė Chicagoj. Bakalauro laipsnį iš biologijos įsigijo Loyolos universitete, o medicinos mokslus išėjo Illinois universiteto medicinos fakultete, kurį baigė 1971. Interno ir bendrosios chirurgijos stažą atliko Californijos universiteto Irvine ir Santa Barbara ligoninėse. Plastinės

Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos pirmininkas inž. Vytautas Izbickas spalio 9 Baltuosiuose Rūmuose sveikinasi su Amerikos prezidentu Jimmy Carter.

BOSTONO
ŽINIOSINŽ. VYTAUTAS IZBICKAS
INŽINERIJOS ŽURNALE

Chas. T. Main inžinerijos bendrovės žurnalas Mainlines lapkričio mėnesio numery rašo apie inžinierių Vytautą Izbicką, kuris buvo Baltuosiuose Rūmuose ir turėjo progos pasikalbėti su prezidentu apie "fast breeder reactor" išvystymą. Chas. T. Main inžinerijos bendrovė stato

elektros jėgaines, net ir atomines, visame pasaulyje. Inž. V. Izbickas tas statybas prižiūri.

Žurnale buvo įdėta nuotrauka, kur inž. V. Izbickas spalio 9 sveikinasi su prezidentu Carter. Spalio 9 prezidentas pasirašė energijos įstatymą. Į pasirašymo iškilmes Baltuosiuose Rūmuose buvo sukviesta apie 200 asmenų: senatorių, kongresmanų, diplomatų, o taip pat eilė pramonės ir kitų ekonominių šakų vadovujančių asmenų. Tame skaičiuje buvo pakviestas ir inž. V. Izbickas. Ta pačia proga jis apžiūrėjo Baltuosius Rūmus.

Dr. Broniaus Radzivano laidotuvės gruodžio 6 Šv. Jono kapinėse Brooklyne. Nuotr. V. Maželis

"Amber Holidays"

1979 M. ESKSURIJOS Į LIETUVĄ
ŽEMIAUSIOMIS KAINOMIS

VIENOS SAVAITES: Maskva/Vilnius/Leningradas

Kovo 19	— \$725.00	birželio 7	— \$859.00
balandžio 11 ir 25	— \$795.00	liepos 12 ir rugpjūčio 2	— \$865.00
gegužės 2 ir 9	— \$829.00	rugsėjo 19 ir rugsėjo 26	— \$829.00
gegužės 16	— \$839.00	spalio 10	— \$829.00

DVIJŲ SAVAIČIŲ

birželio 7	— Maskva 1, Vilnius 5 ir 6 dienos Vakarų Europoje: Viena, Miunchenas, Koelnas, Briuselis — \$1399.00
birželio 20	— Leningradas 2, Vilnius 5, Riga 2, Maskva 2, Helsinkis 2 — \$1189.00

liepos 12 — Maskva 1, Vilnius 5 ir 6 dienos Vakarų Europoje: Viena, Miunchenas, Koelnas, Briuselis — \$1399.00

rugpjūčio 2 — Maskva 1, Vilnius 5 ir 6 dienos Vakarų Europoje: Viena, Miunchenas, Koelnas, Briuselis — \$1399.00

rugpjūčio 8 — Leningradas 2, Vilnius 5, Riga 2, Maskva 2, Helsinkis 2 — \$1189.00

VISOS GRUPĖS aplankys KAUNĄ IR TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

GRUPĖSE VIETŲ SKAICIUS RIBOTAS —
PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSCIAU.

Trans-Atlantic Travel Service, Inc.

393 West Broadway, P. O. Box 116
South Boston, Ma. 02127, Tel. (617) 268-8764

Trans-Atlantic Travel Service, Inc. vidaus ir užsienio kelionių agentūra, jau nuo 1960 metų SĖKMINGAI organizuoja visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Įstaigai vadovauja: ALDONA ADOMONIS IR ALBINA RUDZIŪNAS.

Prices are based on double occupancy and are subject to changes and/or Government approval.

Darbininkas — geriausia
švenčių dovana

DARBININKAS

Redakcija ..... (212) 827-1352
Administr. .... (212) 827-1351
Spaustuvė ..... (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė ..... (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Naujųjų Metų sutikimą gruodžio 31 Kultūros Židiny rengia Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygarda su savo apylinkėmis. Bus gražiai dekoruota salė, puikus maistas. Vakariene ruošia Jonas Beleckas — Winter Garden. Šalti užkandžiai nuo 9 val., karšta vakariene 10 val. v. Kiekvienam stalui duodamas butelis šampano ir vienas butelis stipresnio gėrimo. Šokiama groja 7 asmenų Sunflower orkestras. Šokiai prasideda 9:30 v.v. Vietas užsisakyti pas organizatorių (Židr. skelbim). Čekius rašyti Lithuanian American Community vardu ir siųsti V. Padvarietį, 87-40 127 Street, Richmond Hill, N.Y. 11418. Visi kviečiami. Jau užsakyta daug stalų. Prašom paskubėti.

Lietuvių Atletų Klubas išleido savo biuletinį — klubo žinių 4 numerį su gruodžio 4 data. Numeryje daugiausia vietos skiriama pasaulio lietuvių sportininkų žaidynėms aptarti, net pailiustruota nuotraukomis, sužymėti visi laimėjimai, pateiktos žinios apie klubo veiklą. Iš to biuletinio sužinome, kad futbolo komanda nusilpo ir ištstojo iš German American lygos, kurioje žaidė apie 30 metų. Nebėra prieauglio, nebėra vadovų. Skelbiami atskirų klubo narių laimėjimai, pasirodymai. Numeris turi 8 puslapius, spausdintas ofsetu.

Liet. Atletų Klubu narių susirinkimas bus sausio 7, sekmadienį, tuoj po jaunimo pamaldų. Bus renkama nauja valdyba ir svarstomi klubo finansai.

Rytų sporto apygardos žiemos rato pirmenybės bus kovo 31 — balandžio 1. Programoje: krepšinis, tinklinis, stalo tenisas ir šachmatai.

Stalo teniso turnyras bus balandžio 29. Jis skiriamas pradedantiems ir žemesnės klasės žaidėjams.

New Yorko Telefono bendrovė praeitais metais valdžiai sumokėjo mokesčių vieną bilijoną penkiasdešimt keturis milijonus dolerių.

Motery Vienių, susirgus narei p. Kulbokienei, vietoj dovanos skiria auką 10 dol. Darbininkui. Kalėdų švenčių proga Balfui skiria 25 dol. auką.

Antanina Reivytiene, mirus dr. Broniui Radzivanui, reiškia užuojautą visai šeimai — žmonai Apolonijai, sūnui inž. Vytautui, marčiai Birutei ir antukeliams ir ta proga skiria 20 dol. auką Kultūros Židiniui.

Elena ir Juozas Andriusiai gruodžio 26 išvyksta dviejų savaitių atostogų į Floridą. Vyksta mašina. Aplankys daugel vietų, sieks net New Orleans ir Bahamos salas.

New Yorko baletu trupė American Ballet Theatre yra išvykusi gastrolėm. Pramatyta aplankyti šiuos miestus: gruodžio 4-31 — Washington, D.C., sausio 8-27 — Los Angeles, Calif., sausio 29 — vasario 1 — Pasadena, Calif., vasario 2-3 — Santa Barbara, Calif., vasario 5-8 — Los Angeles, Calif., vasario 9-10 — Long Beach, Calif., vasario 12-25 — San Francisco, Calif., vasario 27 — kovo 5 — Minneapolis, Minn., kovo 6-25 — Chicago, Ill., kovo 27 — balandžio 15 — Washington, D.C., balandžio 16 — birželio 9 — New York, N.Y., birželio 11-30 — Philadelphia, Pa.

Kalėdų Eglutė, rengiama Maironio lituanistinės mokyklos, bus sausio 7, sekmadienį, Kultūros Židiny. Jaunimo mišios 12 val., Eglutė — 2 v. popiet. Tarp mišių ir Eglutės veiks bufetas. Loterija — po Eglutės. Eglutės programoje dalyvauja visi Maironio mokyklos mokiniai. Bus įspūdingas vaikų choras, paruoštas Nijolės Ulėnienės. Kviečiami atsilankyti tėveliai, jų draugai ir visi jaunimo bičiuliai, ypač mokyklinio amžiaus jaunimas.

Iš Metropolitan Operos rūmų gruodžio 30, šį šeštadienį, 2 val. popiet bus transliuojama Richard Strauss opera Elektra. Pagrindiniai solistai: Mastilovic, Marton, Dunn, Ulfung. Dirigentas — Leinsdorf.

Darbininko redakcija nuoširdžiai dėkoja organizacijoms ir pavieniam asmeniui už šių švenčių proga atsiųstus sveikinius ir dovanas.

Motery Vienių kalėdinės vaišės buvo gruodžio 19, antradienį, įprastinėje susirinkimo vietoje. Atsilankė apie 80 vienybių su savo vyrais bei artimaisiais. Buvo papuošta Kalėdų eglutė, prie kurios stovėjo dovanų maišai. Kiekviena ateidama atnešė ir dovaną. Dovanos vėliau buvo traukiamos burtų keliu. Ir tai sudarė gana įdomią ir spalvingą programos dalį, įnešusi daug skaidraus juoko. Pradžioje visus pasveikino pirmininkė Elena Andriusienė, palinkėdama linksmų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų. Maldą sukalbėjo tos parapijos klebonas amerikietis, kuris taip pat dalyvavo su savo šeima šioje kalėdinėje puotoje. Jis mėgsta lietuvių ir, kai gali, atsilanko jų rengimuose. Buvo pagaminta puiki vakariene su šaltais užkandžiais, šiltais valgiais, pyragaičiais, kava. Valgių metu susirinkę pradėjo dainuoti lietuviškas dainas, giedoti kalėdines giesmes. Giesmės buvo giedamos angliškos ir lietuviškos. To vakaro kalbėtoju buvo Paulius Jurkus. Jis papasakojo, kaip susidarė Kalėdų šventė, kada jos buvo švenčiamos pirmaisiais krikščionybės amžiais, kaip nusistovėjo ši data, kaip buvo švenčiamos Kalėdos Lietuvoje ir kada atsirado Kalėdų eglutė. Po jo kalbos buvo dovanų traukimas ir giesmės bei dainos. Dar kalbėjo P. Šimenienė, kuri perdavė sergančios narės p. Kulbokienei padėką už jos prisiminimą ir sveikinius. Vakariene užsitęsė iki 10 val. vak. Kitas Motery Vienių susirinkimas bus sausio 2, pirmą mėnesio antradienį. Išvykus pirmininkei Elenai Andriusienei atostogų į Floridą, susirinkimui vadovaus vicepirmininkė Paulina Šimenienė.

Nidos leidykloje Anglijoje išleistas kasdien nuplėšiamas kalendorius gaunamas ir Darbininko administracijoje. Su persiuntimu kainą 5 dol.

Ieškomas Juozas Maciulevičius, sūnus Jono; ir jo vaikai: Adomas, Alfonsas ir Veronika. Ieško Domicelė Maciulevičiūtė-Kabašinskienė iš Darsūniškio. Jie patys arba apie juos žiną prašomi rašyti: Ona Barauskas, 80-23 85th Dr., Woodhaven, N.Y. 11421.

KVIEČIAME Į 10 DAILĖS PARODĄ

Dešimtoji dailės paroda rengiama vasario 10 - 11 Kultūros Židinyje. Kaip įprasta, paroda užima visas patalpas. Į šią parodą kviečiami visi dailininkai, kuriems patogus paveikslus pristatyti laiku. Paveikslai sutelkiami į Kultūros Židinį vasario 2 ir 3, penktadienį ir šeštadienį. Paveikslų peržiūra bus vasario 3 vakare. Tuoj pradedamas rengti parodos katalogas.

Paroda iškilmingai atidaroma vasario 10 vakare. Tą dieną popiet paskiriamos premijos ir jos viešai paskelbiamos tik parodos atidarymo metu. Parodos atidaryme bus pagerbtas dail. Adomas Varnas, kuriam sueina 100 metų. Taip pat bus prisimintas dail. Kazys Šimonis, miręs šiais metais. Apie dail. Varną kūrybą bus parodytas filmas, kuris buvo pagamintas, kai jis šventė 75 metų sukaktį. Bus parodoje išstatyta abiejų dailininkų paveikslų. Po parodos atidarymo — įprastinės vaišės.

ENCIKLOPEDIJŲ UŽBAIGTUVĖS

Lietuvių Enciklopedijos ir Encyclopedia Lituanica užbaigtųjų vakaras buvo surengtas gruodžio 3 Lietuvių Piliečių draugijos salėje So. Bostone.

Iškilmes pradėjo rengimo komiteto pirmininkas inž. Juozas Dačys. Jis pakvietė rašytoją Stasį Santvarą vadovauti šiom užbaigtuvėm.

Pradėdamas programą, S. Santvaras prisiminė lietuvišką raštą nuo Martyno Mažvydo laikų iki dabar. Kalbėjo apie mūsų enciklopedijų pradžią, jos leidėją Juozą Kapočių, apie redaktorių, kurių dalis jau mirę. Mirusieji buvo pagerbti atsistojus susikauptimo minute. Buvo pristatyti šiose iškilmėse dalyvavę redaktoriai: Pranas Čepėnas, Juozas Gimiūnas, Simas Sužiedėlis. Dar kalbėjo apie kitus enciklopedijos bendradarbius ir ypatingai apie Ritą Kapočiūtę, kuri labai daug padėjo leidėjui ir redaktoriui kaip administratorė, vertėja ir leidėjo pagalbininkė. Prisiminė ir skyrių redaktorius. Tada pakvietė paskaitininką prof. dr. Antaną Klimą.

Prof. A. Klimas kalbėjo apie užmojus dar praeitame šimtmečiui išleisti lietuvių enciklopediją, bet ji nebuvo išleista. Ši išleistoji esanti pagrindinis žinių šaltinis. Okupuotoje Lietuvoje išleista "Mažoji tarybinė" 3 tomy enciklopedija, dabar leidžiama didžioji, kelių tomy. Jos yra marksistinės. Visa, kas lietuviška, yra iškraipyta, rašoma neigiamai kaip apie buržuazinius nacionalistus ir antitarybinikus. Gi Kapočiaus išleista enciklopedija yra objektyvi. Todėl ji ir yra pagrindinis žinių šaltinis rašto žmonėms.

Monika Petniūnaitė-Masalskienė mirė gruodžio 13 Hyannis, Mass. Buvo gimusi 1893 vasario 23. Jungtinėse Amerikos Valstybėse paliko tris dukras: Veroniką Rūtenienę, Antaniną Deikienę, Leonardą Kilikonienę ir tris sūnus Lietuvoje: Jurgį, Antaną ir Romualdą su šeimomis. Viso 12 anūkų ir 11 proanūkų. Prieš 12 metų buvo atvykusi iš Lietuvos. Palaidota iš Our Lady of Victory bažnyčios Saint Francis Xavier kapinėse Centerville, Mass. Laidojo kun. V. Pikturka. Laidotuvėse dalyvavo visi JAV esą gimines ir gausi Cape Cod LB apylinkė. Šermenų pusryčiai buvo V. ir J. Rūtenių namuose.

mas, kuris buvo pagamintas, kai jis šventė 75 metų sukaktį. Bus parodoje išstatyta abiejų dailininkų paveikslų. Po parodos atidarymo — įprastinės vaišės.

Vasario 11, sekmadienį, 4 v. popiet bus koncertas ir literatūros vakaras. Jau virto tradicija, kad paroda paverčiama lietuviškosios kūrybos švente. Kas atliks programą, bus paskelbta vėliau. Po koncerto bus paskelbta, kas laimėjo populiarumo premiją, ir ji bus tuoj įteikta. Tada uždaroma paroda.

Parodą rengia LB apygarda, tam reikalui sudariusi specialų komitetą, kuriam pirmininkauja LB apygardos pirmininkas A. Vakselis. Kiti komiteto nariai yra: Česlovas Janušas, Paulius Jurkus, Jonas Rūtenis, dr. Jonas Lenkaitis.

Registruotis reikia pas Česlovą Janušą: 101-55 107 Street, Ozone Park, N.Y. 11416, telefonas (212) 738-5375.

GERIAUSIA DOVANA

šeimai, draugams ir artimiesiems — K. Bielinio fondo premijuota knyga

PĖDOS MIRTIES ZONOJE

Jos autorė Elena Juclūtė, septynerius metus iškalėjusi Sibiro tundrose ir vergų darbo stovyklose, aprašo savo pergyvenimus.

Išleido L.S.S.T. Simo Kudirkos šaulių kuopa New York. Knygos jau išėjo trys laidos. Gaunama visuose kioskuose ir pas platintojus, taip pat ir pas leidėjus. Rašyti — K. Bačauskas, 84-55 86 Ave., Woodhaven, N.Y. 11421. Knygos kainą — 10 dol. (USA).

Dramos aktorius Henrikas Kačinskas skaitė Jurgio Blekaitio eiles apie Maironį ir ištrauką iš J. Marcinkevičiaus dramos "Martynas Mažvydas".

Parodytas dokumentinis filmas, kurį filmavo Algimantas Kezys, SJ, redagavo Paulius Jasikonis. Filmas gerai paruoštas. Klausinėja rašytojas Stasys Santvaras, o atsakinėja leidėjas Juozas Kapočius. Čia paliečiama enciklopedijos istorija. Filme kalba redaktoriai: Pranas Čepėnas, Juozas Gimiūnas, Simas Sužiedėlis, parodomi ir kiti redaktoriai bei enciklopedijos administracija ir spaustuvė su visais darbininkais. Iš filmo sužinome, kad enciklopedijų išleidime dalyvavo apie 1200 žmonių — t.y. redaktoriai, bendradarbiai ir kiti talkininkai.

Sveikinimai

Pertrauka buvo praleista žemutinėje salėje. Paskui vėl visi sugrįžo į pagrindinę salę. Pavakarieniavus buvo sveikinimai raštu ir žodžiu.

Pirmuoju kalbėjo kun. dr. Pranas Gaida Kanados lietuvių vardu, nes jis turėjo tuoj išvykti. Po to St. Santvaras paminėjo, kas sveikina raštu. Sveikinius atsiuntė kardinalas Madeiros, net pažadėjęs specialias pamaldas už Lietuvą, vysk. V. Brizgys, išrinktas Mass. gubernatorius E. King, dabartinis gubernatorius M. Dukakis, miesto burmistras K. White, kongresm. J.J. Moakley, ministeris S. Lozoraitis, Lietuvos atstovas Washingtono dr. S. Bačkis, konsulai A. Simutis, A. Zmuidžinas, Lituanistikos Instituto pirmininkas dr. J. Gimbutas, Vlko pirmininkas dr. K. Valiūnas, Pasaulio Liet. Bendruomenės pirmininkas V. Kamantas, St. Barzdukas, JAV LB pirmininkas A. Gečys, JAV LB Kultūros Tarybos pirmininkas A. Radžius, Altos pirmininkas dr. K. Bobelis, Inžinierių ir Architektų S-gos pirmininkas V. Izbičkas, Liet. Rašytojų Draugijos pirmininkas Tėv. L. Andriekus, OFM, Liet. Žurnalistų S-gos pirmininkas J. Kupronis, Skautų — L. Milukienė, prel. V. Balčiūnas, rašytojas Stepas Zobarskas, prel. P. Juras, dr. V. Srugienė, D. Čibas, prof. J. Žilevičius, Br. Povilaitis, J. Laučka, Kubiliūnas, kun. V. Dabušis, Kriaučiūnas, Alka, N.P. Marijos seserys, kun. Pr. Garšva, A. Zenkus, E. Gordeckienė, Ed. Jansonas, Pabedinskas. (Gal kas ir praleista, nes viskas buvo užrašyta labai skubiai.)

Žodžiu dar sveikino: Vlko pirmininkas dr. K. Valiūnas, JAV LB pirmininkas A. Gečys, JAV LB Kultūros Tarybos pirmininkas A. Radžius, Inžinierių ir Architektų S-gos vardu R. Bričkus, Lietuvos Laisvės Kovotojų S-gos pirmininkas P. Žičkus, Pabedinskas iš Chicagos, ukmergiškių vardu inž. J. Mikalauskas, Worcesterio radijo valandėlės vedėjas Ed. Meilus jr., o rengimo komiteto pirmininkas inž. J. Dačys įteikė leidėjui Juozui Kapočiui adresą.

Leidėjo žodis

Endiklopedijų leidėjas Juozas Kapočius labai dėkojo už šį užbaigtųjų surengimą, redaktoriui, visiem bendradarbiams už didelį ir kruopštų darbą, visiem

Česė Sodaitienė iš saulėtos Floridos sveikina savo gimines, draugus ir pažįstamus su Naujais Metais ir linki geriausios sveikatos. Ta proga aukoja Kultūros Židiniui.

Stefa, Jonas Mikulskiai ir Danutė giminėms, draugams ir pažįstamiems linki laimingų N. Metų. Auka Kultūros Židiniui.

Mykolas ir Petronėlė Karaičiai švenčių proga sveikina draugus ir pažįstamus, linki daug sveikatos ir ištvermės dirbant vieningai kovoje dėl Lietuvos laisvės.

Vladas ir Rožė Bariai iš Bridgeport, Conn., švenčių proga sveikina draugus ir pažįstamus. Vietoj atvirukų skiria auką spaudai paremti.

Bronė Chlamauskienė iš Floridos sveikina Tėvus ir Brolius Pranciškonus ir visus draugus bei pažįstamus su šventėmis ir linki Dievo palaimintų 1979 Metų.

Antanas ir Sally Zupkai iš St. Petersburg, Fla., draugam ir pažįstamiui linki laimingų Naujųjų Metų.

H.V. Vaitaitis iš šeima, Old Saybrook, Conn., linki draugam ir pažįstamiui linksmų švenčių. Tegu Dievas laimina visus Naujuose Metuose.

Rožė ir Vytautas Kondratiai su vaikais sveikina savo draugus ir pažįstamus, linki linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų. Ta proga skiria auką Darbininkui.

Vytas Gerulaitis su šeima sveikina savo draugus ir klijentus švenčių proga, linkėdamas daug džiaugsmo ir laimės. Ta proga skiria 25 dol. auką Darbininkui.

L.J. Bileriai švenčių proga pakuoją Kultūros Židiniui 75 dol. Nuširdus ačiū.

V. D. Anonai, Forest Hill, N.Y., švenčių proga pakuoją Kultūros Židiniui 25 dol. Nuširdus ačiū.

Auka prisidėk prie lietuviškos spaudos išlaikymo!

Parduodama Adarandoks kalnuose vasarvietė: 100 akrų žemės, 5 trobesiai, 2 namai ir 3 kabinos. Vieta ant upelio kranto, graži aplinka, yra ir maudymosi baseinas. Kaina 160,000 dol. Kreiptis: Frank Leika, Mountain High Lodge, Athol, N.Y. 12810. Telef. 518 623-9445.

prenumeratoriui, be kurių enciklopedijos nebūtų išleistos.

Ypatingai dėkojo savo žmonai ir šeimai, kurių didelis darbas buvo įnašas ir paskatinimu išleisti enciklopedijas. Žmona dirbusi net tris darbus, kad išlaikytų šeimą ir kad jis galėtų dirbti prie enciklopedijos.

Didis ir labai didis darbas padarytas. Padėką Juozui Kapočiui, visiem redaktoriams ir bendradarbiams, kurie sugebėjo išleisti tą istorinį žinių šaltinį.

1979 NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMO BALIUS

rengiamas Kultūros Židinio salėje,

361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

1978 gruodžio 31, sekmadienį, 9 v.v.

Šalti užkandžiai ir šilta vakariene

Šampanas ir stipresni gėrimai kiekvienam stalui

Šokiama groja 7 asmenų orkestras

10 asmenų stalus ir pavienes vietas užsakoma, apmokant iki gruodžio 27, pas:

V. Padvarietį, 87-40 127th St., Richmond Hill, N.Y. 11418, tel. 847-5619
A. Radzivanienę, 84-16 110 St., Richmond Hill, N.Y. 11418, tel. 441-9720
J. Lukošienę, 86-08 110 St., Richmond Hill, N.Y. 11418, tel. 847-8063

Jaunimo bilietai gaunami pas PLJS atstovą Raimundą Balsį, 240-76 67 Ave., Douglaston, N.Y. 11363, tel. 423-6595

LB APYLINKĖSE PAS:

H. Miklą, Great Neck, tel. (516) 482-0196
K. Vainių, Maspeth, tel. 894-6091
P. Ališauską, tel. 849-8072

A. Dėdiną, Woodhaven, tel. 296-7254
K. Bačauską, Woodhaven, tel. 846-5543

Įėjimo auka 25 dol. vienam asmeniui, porai — 40 dol. Jaunimui — studentams — 15 dol.

Čekius rašyti Lithuanian American Community. Rengėjai garantuoja vietą tik iš anksto sumokėjus

VISUS MALONIAI KVIEČIA LB NEW YORKO APYGARDOS IR LB APYLINKIŲ VALDYBOS